

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง

จังหวัดตาก ปี ๒๕๖๘/๖๙

โดย ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหามลพิษพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดตาก
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดตาก

คำนำ

จังหวัดตาก ได้ชื่อว่าเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และมีพื้นที่เกษตรกรรมเป็นจำนวนมาก แต่ในทางกลับกัน จังหวัดตากกลับต้องเผชิญกับปัญหาภัยแล้งซ้ำซากในหลายพื้นที่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ปัญหาความแห้งแล้งที่เกิดขึ้นในจังหวัดมีความซับซ้อนและแตกต่างจากพื้นที่ราบลุ่มภาคกลาง เนื่องจากสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาสูงสลับซับซ้อนถึงร้อยละ ๙๐ ของพื้นที่ ซึ่งกลายเป็นข้อจำกัดสำคัญในการเข้าถึงและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดังนั้น จึงมีแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง จังหวัดตาก ปี ๒๕๖๘/๖๙ นี้ขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรจากสภาพขาดแคลนน้ำด้านการเกษตร ไม่ว่าจะเป็น ด้านพืช ด้านประมง หรือด้านปศุสัตว์ โดยอาศัยการดำเนินงานผ่านกลไกศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ ด้านการเกษตร จังหวัดตาก ในการขับเคลื่อนการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

เนื้อหาที่สำคัญในแผนฉบับนี้ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่เสี่ยง การเฝ้าติดตามสถานการณ์น้ำ การวางระบบการแจ้งเตือนภัย รวมถึงมาตรการเผชิญเหตุและการให้ความช่วยเหลือเยียวยา เพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์ และช่วยลดความสูญเสียด้านเศรษฐกิจการเกษตรในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด

คณะกรรมการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดตาก หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง จังหวัดตาก ปี ๒๕๖๘/๖๙ ฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการวิกฤตภัยแล้ง และสร้างความเชื่อมั่นให้กับเกษตรกรในจังหวัดตาก ผ่านกลไกการบริหารจัดการในการบริหารจัดการเกี่ยวกับภัยพิบัติด้านการเกษตรเพื่อดูแลเกษตรกรอย่างทั่วถึงตลอดฤดูกาลนี้

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดตาก

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดตาก

มกราคม ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป จังหวัดตาก	๑
๑. สถานการณ์ทั่วไป.....	๑
๑.๑ ลักษณะภูมิประเทศ.....	๑
๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ.....	๑
๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งเก็บกักน้ำที่สำคัญของจังหวัด.....	๑
๑) แหล่งน้ำธรรมชาติ.....	๑
๒) แหล่งเก็บกักน้ำที่สำคัญ.....	๓
๒.๑) ข้อมูลชลประทาน.....	๓
๒.๒) ข้อมูลพื้นที่ชลประทาน.....	๔
๒.๓) ข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำอื่นๆ.....	๔
๒.๒.๑) บ่อบาดาล.....	๔
๒.๒.๑) สระนํ้านอกเขตชลประทาน.....	๕
๑.๔ ลักษณะทางการปกครอง	๕
๒. ข้อมูลด้านการเกษตร.....	๖
๒.๑ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร.....	๖
๒.๒ ครัวเรือนเกษตรกร และแรงงานภาคการเกษตร.....	๖
๒.๓ สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดตาก.....	๗
๒.๓.๑ มูลค่าสินค้าเกษตร ด้านพืช.....	๗
๒.๓.๒ มูลค่าสินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์.....	๘
๒.๓.๓ มูลค่าสินค้าเกษตร ด้านประมง.....	๘
 บทที่ ๒ สถานการณ์ภัยแล้งในพื้นที่จังหวัดตากที่ผ่านมา	 ๙
๑. สภาพปัญหา.....	๙
๒. สถานการณ์เฉพาะ.....	๙
๒.๑ ปัญหาทรัพยากรน้ำของจังหวัดตาก.....	๙
๒.๒ คาดการณ์กรมอุตุนิยมวิทยา.....	๙
๓. สถานการณ์ภัยแล้งด้านการเกษตรของจังหวัดตาก.....	๑๐
๓.๑ สถิติการเกิดภัยแล้งในภาคการเกษตร ในห้วงปี ๒๕๖๘ ที่ผ่านมา.....	๑๐
๓.๒ สรุปสถานการณ์ภัยแล้งและการใช้ความช่วยเหลือเกษตรกรจังหวัดตาก.....	๑๐
ปี ๒๕๖๗	
๓.๓ ผลการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือ ในช่วงปี ๒๕๖๘ ที่ผ่านมา.....	๑๐
๓.๔ ปัญหาอุปสรรค.....	๑๑
๓.๕ การดำเนินงานตามแนวทางแก้ไข.....	๑๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๓ การดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหากภัยแล้งด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๙.....	๑๒
๑. กรอบการดำเนินงานตามแผนป้องกันและเผชิญเหตุภัยแล้ง.....	๑๒
๑.๑ ก่อนเกิดภัย.....	๑๒
๑.๒ ขณะเกิดภัย.....	๑๓
๑.๓ หลังเกิดภัย.....	๑๓
๒. มาตรการรับมือภัยแล้งปี ๒๕๖๘/๖๙.....	๑๓
๒.๑ มาตรการภาพรวม (ระดับนโยบายและบริหารจัดการ).....	๑๓
๒.๒ มาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (เกษตรกรรวม).....	๑๔
๒.๓ มาตรการเตรียมพร้อมเฉพาะหน้า (ประชาชนทั่วไป/ชุมชน).....	๑๔
๒.๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	๑๔
๓. นโยบายรัฐบาล.....	๑๔
๓.๑ ด้านการจัดสรรน้ำ.....	๑๔
๓.๒ ด้านการเกษตร.....	๑๕
๔. แผนดำเนินงาน.....	๑๕
๔.๑ ด้านการจัดสรรน้ำ.....	๑๕
๔.๒ ด้านการเกษตร.....	๑๕
๔.๓ ด้านการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้และด้านการตลาด.....	๑๖
๕. มาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙.....	๑๖
๖. มาตรการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙ จังหวัดตาก.....	๒๓
๖.๑ ด้านการจัดสรรน้ำ.....	๒๓
๖.๒) ด้านการเกษตร.....	๒๓
๖.๓) ด้านการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ และด้านการตลาด	๒๔
๗. แผนจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙ ของจังหวัดตาก.....	๒๔
๗.๑ แผนการจัดสรรน้ำ.....	๒๔
๘. สถานการณ์ความเสี่ยงและพื้นที่เฝ้าระวังด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๘/๖๙.....	๒๕
๘.๑ การวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงที่อาจเกิดผลกระทบจากภัยแล้ง จังหวัดตาก.....	๒๕
๑) พื้นที่เฝ้าระวังน้ำอุปโภค บริโภค ๔ อำเภอ ๑๖ ตำบล.....	๒๕
๒) พื้นที่เฝ้าระวังน้ำเพื่อการเกษตร.....	๒๕
๒.๑) พื้นที่เฝ้าระวังภาวะน้ำแล้ง ด้านพืช.....	๒๕
๒.๑.๑) ไม้ผล.....	๒๕
๒.๑.๒) พืชไร่.....	๒๖
๒.๑.๒) ข้าว.....	๒๖
๒.๒) พื้นที่เฝ้าระวังภาวะน้ำแล้ง ด้านประมง.....	๒๖
๒.๓) พื้นที่เฝ้าระวังภาวะน้ำแล้ง ด้านปศุสัตว์.....	๒๗
๙. การใช้กลไกการบริหารจัดการ.....	๒๗
๙.๑ ส่วนกลาง.....	๒๗
๙.๒ ส่วนภูมิภาค.....	๒๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔ แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง.....	๒๘
จังหวัดตาก ปี ๒๕๖๘/๖๙	
๔.๑ การกำหนดกรอบการจัดทำแผน.....	๒๘
ระยะก่อนเกิดภัย	
ระยะขณะเกิดภัย	
ระยะหลังเกิดภัย	
๔.๒ แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง.....	๒๙
จังหวัดตาก ปี ๒๕๖๘/๖๙	
ก่อนเกิดภัย.....	๓๐
ขณะเกิดภัย.....	๓๓
หลังเกิดภัย.....	๓๕

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก. แผนผังการดำเนินงานศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
จังหวัดตาก เชื่อมโยงการดำเนินงาน กองอำนวยการ ป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยจังหวัดตาก
- ภาคผนวก ข. ผังรายชื่อหน่วยงานและผู้รับผิดชอบ ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหา
ภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดตาก
- ภาคผนวก ค. การติดตามและรายงาน
- ภาคผนวก ง. คำสั่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๕๒๕/๒๕๖๗ ลงวันที่
๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไข
ปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ข้อมูลอ่างเก็บน้ำในพื้นที่จังหวัดตาก.....	๓
ตารางที่ ๒ ข้อมูลพื้นที่ชลประทานแยกรายอำเภอในพื้นที่จังหวัดตาก.....	๔
ตารางที่ ๓ ข้อมูลบ่อบาดาลแยกรายอำเภอในพื้นที่จังหวัดตาก.....	๔
ตารางที่ ๔ ข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด ๑,๒๖๐ ไร่.ม. ในพื้นที่จังหวัดตาก...	๕
ตารางที่ ๕ สถิติข้อมูลประชากร.....	๕
ตารางที่ ๖ จำแนกพื้นที่ทำการเกษตร	๖
ตารางที่ ๗ จำแนกพื้นที่ทำการเกษตร แยกรายอำเภอ	๖
ตารางที่ ๘ จำแนกครัวเรือนเกษตรกร แยกรายอำเภอ	๖
ตารางที่ ๙ สินค้าเกษตรที่สำคัญ ด้านพืช.....	๗
ตารางที่ ๑๐ สินค้าเกษตรที่สำคัญ ด้านปศุสัตว์.....	๘
ตารางที่ ๑๑ สินค้าเกษตรที่สำคัญ ด้านประมง.....	๘
ตารางที่ ๑๒ แผนการจัดสรรน้ำอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ๔ แห่ง.....	๒๔
ตารางที่ ๑๓ แผนการจัดสรรน้ำฝายและสถานีสูบน้ำ.....	๒๕
ตารางที่ ๑๔ พื้นที่ฝักระวังน้ำอุปโภค บริโภค.....	๒๕
ตารางที่ ๑๕ พื้นที่ฝักระวังไม้ผลขาดแคลนน้ำ.....	๒๕
ตารางที่ ๑๖ พื้นที่ฝักระวังพืชไร่ขาดแคลนน้ำ.....	๒๖
ตารางที่ ๑๗ พื้นที่ฝักระวังข้าวขาดแคลนน้ำ.....	๒๖
ตารางที่ ๑๘ พื้นที่ฝักระวังน้ำแล้งด้านประมง.....	๒๖

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสารอันตราย	๑๒
ภาพที่ ๒ การใช้กลไกการบริหารจัดการในการบริหารจัดการเกี่ยวกับภัยพิบัติด้านการเกษตร	๒๗

บทที่ ๑

ข้อมูลทั่วไป จังหวัดตาก

๑. สถานการณ์ทั่วไป

๑.๑ ลักษณะภูมิประเทศ

โดยทั่วไปของจังหวัด แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ด้านตะวันออก ประกอบด้วยภูเขาสูงประมาณร้อยละ ๖๕ ของพื้นที่ ซึ่งปกคลุมป่าโปร่งและป่าเบญจพรรณ และด้านตะวันตก ประกอบด้วยภูเขาสูงประมาณร้อยละ ๘๐ ของพื้นที่ปกคลุมได้ด้วยป่าโปร่ง ป่าดงดิบ และป่าสน มีภูเขาที่สำคัญ ได้แก่ ภูเขาถนนธงชัย ภูเขาหลวงและภูเขาพระเมิน ทั้งนี้ เทือกเขานนธงชัยกั้นกลางระหว่างฝั่งตะวันออกกับฝั่งตะวันตก ส่งผลทำให้ลักษณะภูมิอากาศแตกต่างกันไป

๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดตาก ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ๒ ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทย ในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดตากมีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป กับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน ทำให้จังหวัดตากมีฝนตกทั่วไป

๑) ฤดูกาล พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศ แบ่งออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

๑.๑) ฤดูหนาว เริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุด คือ เดือนธันวาคม และ มกราคม

๑.๒) ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มีอากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป โดยเฉพาะในเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดในรอบปี

๑.๓) ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย อากาศจะเริ่มชุ่มชื้นและมีฝนตกชุก ตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด คือ เดือนกันยายน

๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งเก็บกักน้ำที่สำคัญของจังหวัด

๑) แหล่งน้ำธรรมชาติ

น้ำผิวดิน แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดตาก มี ๔ สาย ได้แก่ แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำแม่กลอง และแม่น้ำเมย นอกจากนี้ยังมี ห้วย นอง คลอง บึง กระจายอยู่ทั่วไป แหล่งน้ำดังกล่าว อยู่ในลุ่มน้ำต่างๆ รวม ๓๙๐ สาย ใช้การได้ในฤดูแล้ง ๒๒๐ สาย จังหวัดตาก มีลุ่มน้ำหลักครอบคลุม ๕ ลุ่มน้ำ ดังนี้

๑.๑) ลุ่มน้ำวัง เป็นลุ่มน้ำที่ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดตาก และจังหวัดลำปาง รวมพื้นที่ ๑๐,๗๔๔ ตารางกิโลเมตร ความยาว ๔๖๐ กิโลเมตร โดยมีลุ่มน้ำย่อยครอบคลุมท้องที่ในจังหวัดตาก ในตำบลยกกระบัตร ตำบลวังจันทร์ อำเภอสามเงา ตำบลแม่สลิค ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก มีลำน้ำสำคัญในท้องที่จังหวัดตากที่อยู่ในลุ่มน้ำ ได้แก่ ห้วยแม่ระวาน ความยาว ๓๗ กิโลเมตร ห้วยแม่สลิคความยาว ๖๑ กิโลเมตร

๑.๒) กลุ่มน้ำปิง เป็นกลุ่มน้ำที่ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ตาก กำแพงเพชร และนครสวรรค์ รวมพื้นที่ลุ่มน้ำ ๓๔,๘๕๖ ตารางกิโลเมตร ความยาว ๗๔๐ ตารางกิโลเมตร โดยมีลุ่มน้ำย่อยที่ครอบคลุมจังหวัดตาก ดังนี้

- ลุ่มน้ำสาขาน้ำปิงส่วนที่ ๔ พื้นที่ครอบคลุม ๓,๐๓๖ ตารางกิโลเมตร มี
ห้วยสำคัญ ได้แก่

- ห้วยตาก ความยาว ๒๙ กิโลเมตร
- ห้วยปะแหนะ ความยาว ๑๙ กิโลเมตร
- ห้วยทราย ความยาว ๑๘ กิโลเมตร
- คลองประดาง ความยาว ๓๐ กิโลเมตร
- คลองสบยม ความยาว ๑๓ กิโลเมตร

- ลุ่มน้ำสาขาห้วยแม่ท้อ พื้นที่ครอบคลุม ๖๔๗ ตารางกิโลเมตร มีลำน้ำ/
ห้วยสำคัญ ได้แก่

- ห้วยปางอ้า ความยาว ๑๑ กิโลเมตร
- ห้วยแม่อุ้มยม ความยาว ๑๘ กิโลเมตร
- ห้วยลานสาง ความยาว ๖ กิโลเมตร
- ห้วยตาล ความยาว ๖ กิโลเมตร
- ห้วยนึ่ง ความยาว ๗ กิโลเมตร

- ลุ่มน้ำสาขาคลองวังเจ้า พื้นที่ครอบคลุม ๖๔๐ ตารางกิโลเมตร มีลำน้ำ/
ห้วยสำคัญ ได้แก่

- คลองแม่ยะมา ความยาว ๒๙ กิโลเมตร
- คลองข้าวเจ้า ความยาว ๑๔ กิโลเมตร

- ลุ่มน้ำสาขาคลองแม่ระกา พื้นที่ครอบคลุม ๘๘๘ ตารางกิโลเมตร มีลำน้ำ/
ห้วยสำคัญ ได้แก่

- คลองชะยาง ความยาว ๓๗ กิโลเมตร
- คลองสมอโคน ความยาว ๑๒ กิโลเมตร

- ลุ่มน้ำสาขาน้ำปิงส่วนที่ ๓ อยู่ในเขต ตำบลบ้านนา อำเภอสามเงา
- ลุ่มน้ำสาขาน้ำแม่ตื่น อยู่ในเขตตำบลบ้านนา อำเภอสามเงาตำบลสามหมื่น

อำเภอแม่ระมาด

๑.๓) กลุ่มน้ำสาละวิน เป็นกลุ่มน้ำที่ครอบคลุมจังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดตาก รวมพื้นที่ลุ่มน้ำ ๑๗,๙๒๐ ตารางกิโลเมตร ความยาว ๑๒๐ กิโลเมตร โดยมีลุ่มน้ำย่อยที่ครอบคลุมจังหวัดตาก ดังนี้

- ลุ่มน้ำยมตอนล่าง เป็นลุ่มน้ำอยู่เหนือสุดของอำเภอท่าสองยาง โดยลุ่มน้ำย่อย ห้วยต่างๆ น้ำจะไหลลงแม่น้ำยม แม่น้ำเมย และลุ่มน้ำสาละวิน ความยาวของแม่น้ำยมตอนล่าง ๑๔๐ กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๐๘ ตารางกิโลเมตร

- ลุ่มน้ำแม่เงา ตำบลแม่สอง ตำบลแม่หวล อำเภอท่าสองยาง ความยาว ๖๕ กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๒๗๔ ตารางกิโลเมตร

- ลุ่มน้ำเมยตอนล่าง อยู่ในพื้นที่ตำบลสามหมื่น ตำบลชะเนนจือ ตำบลพระธาตุ ตำบลแม่ระมาด ตำบลแม่จะเรอ อำเภอแม่ระมาด และตำบลแม่หวล ตำบลท่าสองยาง ตำบลแม่สอง ตำบลแม่อุสุ ตำบลแม่ต๋าน ตำบลแม่หละ อำเภอท่าสองยาง ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๒,๐๒๑ ตารางกิโลเมตร ความยาว ๒๒๕ กิโลเมตร

- กลุ่มน้ำห้วยแม่ละเมา อยู่ในพื้นที่ตำบลคีรีราษฎร์ อำเภอพบพระ ตำบลพะวอ ตำบลด่านแม่ละเมา ตำบลแม่กาษา อำเภอแม่สอด ตำบลแม่จะเรอ อำเภอแม่ระมาด ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑,๔๘๕ ตารางกิโลเมตร ความยาว ๖๕ กิโลเมตร

- กลุ่มน้ำเมยตอนบน อยู่ในพื้นที่ตำบลวาลเลย์ ตำบลพบพระ ตำบลรวมไทยพัฒนา ตำบลช่องแคบ ตำบลคีรีราษฎร์ อำเภอพบพระ ตำบลมหาวัน ตำบลแม่กุ ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑,๐๐๕ ตารางกิโลเมตร ความยาว ๑๒๐ กิโลเมตร

๑.๔) กลุ่มน้ำแม่กลอง เป็นกลุ่มน้ำที่มีต้นน้ำลำธารอยู่ในเขตอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก โดยมีกลุ่มน้ำสาขา ดังนี้

- กลุ่มน้ำห้วยแม่จัน อยู่ในพื้นที่ตำบลแม่จัน อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก มีลำห้วยที่สำคัญ คือ ลำห้วยกล้อทอ ซึ่งเป็นต้นน้ำของน้ำตกทีลอซู และห้วยแม่จันครอบคลุมพื้นที่ ๘๕๔ ตารางกิโลเมตร

- กลุ่มน้ำแควใหญ่ตอนบน อยู่ในพื้นที่ตำบลแม่กลอง ตำบลโมโกร ตำบลหนองหลวง ตำบลอุ้มผาง อำเภออุ้มผาง ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๔,๙๒๑ ตารางกิโลเมตร

- กลุ่มน้ำแม่ละมุ้ง อยู่ในพื้นที่ตำบลแม่ละมุ้ง อำเภออุ้มผาง มีลำห้วยสำคัญ คือ ห้วยแม่กลอง ครอบคลุมพื้นที่ ประมาณ ๖๘๒ ตารางกิโลเมตร

๑.๕) กลุ่มน้ำยม เป็นกลุ่มน้ำที่อยู่ในจังหวัดสุโขทัย แต่มีกลุ่มน้ำย่อยบางส่วนอยู่ในเขตจังหวัดตาก บริเวณรอยต่อกับจังหวัดสุโขทัย โดยมีกลุ่มน้ำสาขา คือ กลุ่มน้ำราพัน พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดสุโขทัย มีพื้นที่ครอบคลุมจังหวัดตาก บางส่วนของตำบลโป่งแดง และตำบลวังประจวบ อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

ที่มา : รายงานแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำระดับจังหวัด จังหวัดตาก (กรมชลประทาน). (ออนไลน์). (๒๕๖๓). สืบค้นจาก : http://opm.rid.go.th/backend/web/filemanager-uploads/source/opm-main/รายงานแผนงานจังหวัด/เหนือ/๑๒_๑๑_๒๕๖๓/๔/๔ตาก.pdf

๒) แหล่งเก็บกักน้ำที่สำคัญ

๒.๑) ข้อมูลชลประทาน

ตารางที่ ๑ ข้อมูลอ่างเก็บน้ำในพื้นที่จังหวัดตาก

อ่างเก็บน้ำ			ความจุ ลบ.ม.
โครงการชลประทานขนาดใหญ่		๑	แห่ง
	- เขื่อนภูมิพล		๑๓,๔๖๒.๐๐
โครงการชลประทานขนาดกลาง		๔	แห่ง
	- อ่างเก็บน้ำห้วยลึก		๕.๘๐
	- อ่างเก็บน้ำห้วยแม่สอด		๕.๕๐
	- อ่างเก็บน้ำแม่สอดตอนบน		๑๓.๐๐
	- อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ท้อ		๖๓.๐๐
โครงการชลประทานขนาดเล็ก		๑๒๓	แห่ง
โครงการ ปชด.		๒๒	แห่ง
โครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ		๔๗	แห่ง
โครงการเพื่อความมั่นคง		๔	แห่ง
รวม		๒๐๑	แห่ง
			๑๓,๕๗๐.๓๘

๒.๒) ข้อมูลพื้นที่ชลประทาน

ตารางที่ ๒ ข้อมูลพื้นที่ชลประทานแยกรายอำเภอในพื้นที่จังหวัดตาก

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	ร้อยละต่อพื้นที่ทั้งหมด	ร้อยละต่อพื้นที่ทำการเกษตร
เมืองตาก	๙๙๙,๗๙๒.๒๕	๑๗๑,๔๔๓.๑๙	๒๔,๖๙๔	๒.๔๗	๑๔.๔๐
บ้านตาก	๖๒๐,๓๐๖.๒๕	๖๔,๘๖๘.๖๖	๑๕,๐๙๔	๒.๔๓	๒๓.๒๗
สามเงา	๑,๗๓๒,๔๕๐.๐๐	๗๓,๑๓๘.๗๗	๗,๗๗๐	๐.๔๕	๑๐.๖๒
วังเจ้า	๒๐๕,๓๗๕.๐๐	๘๔,๙๒๙.๗๓	๒,๕๓๗	๑.๒๔	๒.๙๙
แม่สอด	๑,๒๔๑,๓๑๘.๗๕	๒๐๐,๒๘๕.๖๘	๑๐,๗๗๓	๐.๘๗	๕.๓๘
แม่ระมาด	๙๒๒,๒๑๒.๕๐	๒๐๐,๙๐๕.๙๔	๒,๕๙๒	๐.๒๘	๑.๒๙
ท่าสองยาง	๑,๒๐๐,๒๔๕.๐๐	๑๒๐,๑๐๖.๑๖	-	-	-
พบพระ	๖๒๙,๐๘๗.๕๐	๙๖,๕๓๖.๗๐	-	-	-
อุ้มผาง	๒,๗๐๓,๓๖๘.๗๕	๑๗๒,๐๖๘.๕๒	-	-	-
รวม	๑๐,๒๕๔,๑๕๖.๐๐	๑,๑๘๔,๒๘๓.๓๕	๖๓,๔๖๐	๐.๖๒	๕.๓๖

ที่มา : โครงการชลประทานตาก (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๘)

๒.๓) ข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำอื่นๆ

๒.๓.๑) บ่อบาดาล

ตารางที่ ๓ ข้อมูลบ่อบาดาลแยกรายอำเภอในพื้นที่จังหวัดตาก

ที่	อำเภอ	บ่อบาดาล (บ่อ)	
		เอกชน	ราชการ
๑	เมืองตาก	๓๑๔	๖๖๘
๒	วังเจ้า	๖๑	๑๔๙
๓	บ้านตาก	๗๔	๒๘๗
๔	สามเงา	๒๕๒	๔๔๒
๕	แม่สอด	๒๔๕	๒๖๙
๖	แม่ระมาด	๒๑	๘๘
๗	ท่าสองยาง	๑๗	๔๔
๘	พบพระ	๒๐๒	๑๔๑
๙	อุ้มผาง	๖	๑๓
รวม		๑,๑๙๒	๒,๑๐๑

ที่มา : ๑) บ่อเอกชน สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตาก ณ ธันวาคม ๒๕๖๗

๒) บ่อราชการ สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต ๗ กำแพงเพชร ณ ธันวาคม ๒๕๖๗

๒.๓.๒) สระน้ำนอกเขตชลประทาน

ตารางที่ ๔ ข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. ในพื้นที่จังหวัดตาก

อำเภอ	แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. ปีงบประมาณ					
	๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	รวม
เมืองตาก	๑,๘๓๑	๑๖๑	๑๓๔	๔๑	๖๑	๒,๒๒๘
วังเจ้า	๔๖๗	-	๑๖	-	๖	๔๘๙
บ้านตาก	๕๔๘	-	๓๑	๕	๙	๕๙๓
สามเงา	๓๑๒	๑๕	๑๒	๔๑	๑๕	๓๙๕
แม่สอด	๑๘	๑๕	-	๑๓	๕	๕๑
แม่ระมาด	๓๑๖	๑๕	๒๙	๒๕	๑๕	๔๐๐
ท่าสองยาง	๒๖๐	๑๑	๕๐	-	-	๓๒๑
พบพระ	๖๑	๑๖	๑๓	-	-	๙๐
อุ้มผาง	๕๓๒	๖๔	๔๓	๒๔	๙	๖๗๒
รวม	๔,๓๔๕	๒๙๗	๓๒๘	๑๔๙	๑๒๐	๕,๒๓๙

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินตาก ข้อมูล ณ วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๗

๑.๔ ลักษณะทางการปกครอง

จังหวัดตาก แบ่งตามเขตลักษณะการปกครองท้องที่ ออกเป็น ๙ อำเภอ ๖๓ ตำบล

๕๖๖ หมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ ๕ สถิติข้อมูลประชากร

อำเภอ	จำนวน ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	ครัวเรือน	ประชากรในพื้นที่		
				ชาย	หญิง	รวม
เมืองตาก	๑๔	๑๐๔	๔๔,๒๙๘	๔๙,๘๘๗	๕๐,๕๖๕	๑๐๐,๔๕๒
บ้านตาก	๗	๗๙	๑๖,๓๙๙	๒๐,๙๑๐	๒๑,๘๗๓	๔๒,๗๘๓
สามเงา	๖	๔๖	๑๒,๐๗๐	๑๔,๓๕๒	๑๔,๘๘๘	๒๙,๒๔๐
แม่สอด	๑๐	๙๑	๗๐,๓๐๗	๙๐,๒๗๘	๘๘,๘๕๙	๑๗๙,๑๓๗
พบพระ	๕	๕๗	๒๕,๒๕๒	๕๑,๐๙๓	๔๙,๐๘๙	๑๐๐,๑๘๒
อุ้มผาง	๖	๓๖	๑๓,๔๒๑	๒๗,๓๕๙	๒๕,๓๒๕	๕๒,๖๘๔
ท่าสองยาง	๖	๖๗	๒๗,๔๖๑	๕๑,๙๗๐	๔๙,๒๗๓	๑๐๑,๒๔๓
แม่ระมาด	๖	๕๘	๒๒,๑๓๗	๓๐,๖๙๔	๒๙,๕๕๘	๖๐,๒๕๒
วังเจ้า	๓	๒๘	๑๑,๘๑๔	๑๗,๔๘๔	๑๗,๓๔๘	๓๔,๘๓๒
รวม	๖๓	๕๖๖	๒๔๓,๑๕๙	๓๕๔,๐๒๗	๓๔๖,๗๘๘	๗๐๐,๘๑๕

ที่มา : สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง เมษายน ๒๕๖๘

๒. ข้อมูลด้านการเกษตร

๒.๑ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดตากมีพื้นที่ ๑๐,๒๕๔,๑๕๖ ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร ๑,๑๘๔,๒๘๓.๓๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๕ ของพื้นที่จังหวัดตาก จำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ ๖ จำแนกพื้นที่ทำการเกษตร

จำแนกพื้นที่	ไร่	ร้อยละ (ของพื้นที่ทำการเกษตร)
ไม้ผล/ไม้ยืนต้น	๕๙,๑๕๔.๕๕	๕.๐๐
ที่นา	๓๘๔,๘๑๘.๕๕	๓๒.๔๙
พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ	๗๔๐,๓๑๐.๓๕	๖๒.๕๑
รวม	๑,๑๘๔,๒๘๓.๓๕	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๗ จำแนกพื้นที่ทำการเกษตร แยกรายอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร						รวมพื้นที่ ทำการเกษตร	
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ ไม้ดอก/ไม้ประดับ			
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ ทั้งหมด
เมืองตาก	๙๙๙,๗๙๒.๒๕	๘๔,๒๓๕.๖๙	๔๙.๑๓	๔,๘๒๗.๙๘	๒.๘๒	๘๒,๓๓๙.๕๒	๔๘.๐๕	๑๗๑,๔๔๓.๑๙	๑๗.๑๕
บ้านตาก	๖๒๐,๓๐๖.๒๕	๓๕,๙๕๖.๓๘	๕๕.๔๓	๑,๘๘๗.๐๔	๒.๙๑	๒๗,๐๒๕.๒๔	๔๑.๖๖	๖๔,๘๖๘.๖๖	๑๐.๔๖
สามเงา	๑,๗๓๒,๔๕๐.๐๐	๒๒,๙๕๗.๙๒	๓๑.๓๙	๖,๘๓๒.๘๐	๙.๓๔	๔๓,๓๔๘.๐๕	๕๙.๒๗	๗๓,๑๓๘.๗๗	๔.๒๒
วังเจ้า	๒๐๕,๓๗๕.๐๐	๑๗,๓๒๔.๑๒	๒๐.๔๐	๑๔,๖๐๐.๐๑	๑๗.๑๙	๕๓,๐๐๕.๖๐	๖๒.๔๑	๘๔,๙๒๙.๗๓	๔๑.๓๕
แม่สอด	๑,๒๔๑,๓๑๘.๗๕	๔๗,๒๙๑.๓๙	๒๓.๖๑	๕,๘๘๖.๕๘	๒.๙๔	๑๔๗,๑๐๗.๗๑	๗๓.๔๕	๒๐๐,๒๘๕.๖๘	๑๖.๑๓
แม่ระมาด	๙๒๒,๒๑๒.๕๐	๔๕,๓๕๓.๗๘	๒๒.๕๘	๒,๓๗๒.๙๔	๑.๑๘	๑๕๓,๑๗๙.๒๒	๗๖.๒๔	๒๐๐,๙๐๕.๙๔	๒๑.๗๙
ท่าสองยาง	๑,๒๐๐,๒๔๕.๐๐	๖๔,๘๙๓.๖๕	๕๔.๐๓	๙๓๗.๒๐	๐.๗๘	๕๔,๒๗๕.๓๑	๔๕.๑๙	๑๒๐,๑๐๖.๑๖	๑๐.๐๑
พบพระ	๖๒๙,๐๘๗.๕๐	๑๕,๑๓๓.๒๗	๑๕.๖๘	๑๐,๐๑๙.๗๔	๑๐.๓๘	๗๑,๓๘๓.๖๙	๗๓.๙๔	๙๖,๕๓๖.๗๐	๑๕.๓๕
อุ้มผาง	๒,๗๐๓,๓๖๘.๗๕	๕๑,๖๗๒.๒๕	๓๐.๐๓	๑๑,๗๙๐.๒๖	๖.๘๕	๑๐๘,๖๐๖.๐๑	๖๓.๑๒	๑๗๒,๐๖๘.๕๒	๖.๓๖
รวม	๑๐,๒๕๔,๑๕๖.๐๐	๓๘๔,๘๑๘.๕๕	๓๒.๔๙	๕๙,๑๕๔.๕๕	๕.๐๐	๗๔๐,๓๑๐.๓๕	๖๒.๕๑	๑,๑๘๔,๒๘๓.๓๕	๑๑.๕๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก ข้อมูล ณ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๒.๒ ครุว์เรือนเกษตรกร และแรงงานภาคการเกษตร

จังหวัดตาก มีครุว์เรือนเกษตรกร ๕๔,๐๒๑ ครุว์เรือน และแรงงาน ในภาคเกษตรกรรม ๑๔๖,๗๒๘ ราย

ตารางที่ ๘ จำแนกครุว์เรือนเกษตรกร แยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวนครุว์เรือน	จำนวนครุว์เรือน เกษตรกร	ร้อยละจำนวน ครุว์เรือนเกษตร/ครุว์เรือนทั้งหมด
เมืองตาก	๔๓,๕๙๑	๘,๖๐๙	๑๙.๗๕
บ้านตาก	๑๖,๑๕๑	๓,๕๙๑	๒๒.๓๓
สามเงา	๑๑,๙๐๒	๓,๖๖๙	๓๐.๘๓

อำเภอ	จำนวนครัวเรือน	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร	ร้อยละจำนวน ครัวเรือนเกษตรกร/ครัวเรือนทั้งหมด
วังเจ้า	๑๑,๕๐๘	๓,๒๙๐	๒๘.๕๙
แม่สอด	๖๗,๒๒๓	๗,๓๙๖	๑๑.๐๐
แม่ระมาด	๒๑,๖๓๓	๗,๘๗๔	๓๖.๔๐
ท่าสองยาง	๒๖,๖๘๖	๑๐,๐๒๖	๓๗.๕๗
พบพระ	๒๔,๒๔๙	๓,๙๖๘	๑๖.๓๖
อุ้มผาง	๑๒,๙๘๕	๕,๕๙๘	๔๓.๑๑
รวม	๒๓๕,๙๒๘	๕๔,๐๒๑	๒๒.๙๐

ที่มา : ๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก ข้อมูล ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๒) สำนักงานแรงงานจังหวัดตาก สถานการณ์ด้านแรงงาน ไตรมาส ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ข้อมูล ณ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๒.๓ สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดตาก

๒.๓.๑ มูลค่าสินค้าเกษตร ด้านพืช

ตารางที่ ๙ สินค้าเกษตรที่สำคัญ ด้านพืช

ที่	ชนิดสินค้าเกษตร	พื้นที่เพาะปลูก/ ยืนต้น (ไร่)	ปริมาณผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต ต่อไร่/เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (กก.)	ราคา ที่ เกษตรกรขาย ได้ ณ ไร่นา (บาท/กก.)	ต้นทุน การผลิต (บาท/ไร่)	มูลค่า ผลผลิต (ล้านบาท)
๑	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๔๘๕,๐๖๙	๓๓๙,๐๖๓	๖๙๙	๖.๔๙	๕,๓๗๐	๒,๒๐๐.๕๒
๒	มันสำปะหลัง	๑๘๓,๕๗๖	๕๗๑,๘๔๑	๓,๑๑๕	๒.๗๘	๕,๕๕๕	๑,๕๘๙.๗๒
๓	ข้าวนาปี	๓๕๕,๒๓๓	๑๔๔,๕๘๐	๔๐๗	๑๐.๐๘	๔,๖๕๐	๑,๔๕๗.๓๗
๔	ลำไย	๒๙,๕๗๓	๓๘,๖๘๑	๑๓๐๘	๒๓	๒๒,๔๘๓	๘๘๙.๖๗
๕	อ้อยโรงงาน	๔๔,๗๙๐	๔๖๑,๗๙๑	๑๐,๓๑๐	๑.๒	๑๒,๐๑๐	๕๕๔.๑๕
๖	อโวคาได้	๙,๗๕๓	๘,๔๑๖	๘๖๓	๓๗.๕	๕,๙๘๕	๓๑๕.๖๓
๗	กุหลาบ	๙๔๗	๔๒๖,๑๕๐	๔๕๐ ดอก	๐.๕ (บาท/ดอก)	๑๑๕,๕๐๐	๒๑๓.๐๘
๘	กล้วยหอมทอง	๑,๙๒๕	๑๐,๕๔๗	๕,๔๗๙	๒๐	๑๒,๑๔๖	๒๑๐.๙๔
๙	กะหล่ำปลี	๑,๙๐๐	๑๕,๒๐๐	๘,๐๐๐	๔.๗๕	๒๔,๐๓๐	๗๒.๒๐
๑๐	ยางพารา	๑๒,๔๔๐	๒,๓๑๓	๑๘๖	๒๙	๖,๗๗๒	๖๗.๑๐
๑๑	ปาล์มน้ำมัน	๑,๘๔๘	๑,๒๘๐	๖๙๓	๓.๒	๘,๖๒๓	๔.๑๐
รวม		๑,๑๒๗,๐๕๔.๐๐	๒,๐๑๙,๘๖๒.๐๐				๗,๕๗๔.๔๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก (ข้อมูล วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘)

หมายเหตุ : เป็นข้อมูลปีการผลิต ๒๕๖๗/๖๘ *ข้อมูลเรียงตามมูลค่าผลผลิต

๒.๓.๒ มูลค่าสินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์

ตารางที่ ๑๐ สินค้าเกษตรที่สำคัญ ด้านปศุสัตว์

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวนการเลี้ยง (ตัว)	ปริมาณผลผลิต ที่ผ่าน โรงฆ่าสัตว์ (ตัว)	ราคาที่เกษตรกรขายได้ ณ หน้าฟาร์ม (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	หมายเหตุ
๑	สุกร	๘๑,๒๔๑	๙๔,๓๘๑	๗๙.๐๐	๖๗๑.๐๕	สุกรเข้าฆ่า ๑ ตัว ๙๐ กก.
๒	ไก่เนื้อ	๔๐๙,๑๐๐	๑,๒๘๕,๕๓๐	๔๕.๐๐	๑๑๕.๗๐	ไก่เนื้อเข้าฆ่า ๑ ตัว ๒ กก.
๓	โคเนื้อ	๒๙๐,๖๔๘	๒,๓๘๖	๗๒.๒๒	๖๘.๙๓	โคเนื้อเข้าฆ่า ๑ ตัว ๔๐๐ กก.
๔	กระบือ	๓๕,๗๑๙	๔	๗๔.๘๖	๐.๑๓	กระบือเข้าฆ่า ๑ ตัว ๔๕๐ กก.
๕	ไก่พื้นเมือง	๑,๐๘๕,๒๐๓	-	๑๑๐.๐๐	-	
รวม		๑,๙๐๑,๙๑๑.๐๐	๑,๓๘๒,๓๐๑.๐๐		๘๕๕.๘๑	

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตาก ข้อมูล เดือน มกราคม – ธันวาคม ๒๕๖๗

หมายเหตุ : ข้อมูลเรียงลำดับตาม มูลค่าผลผลิต ณ หน้าฟาร์ม

๒.๓.๓ มูลค่าสินค้าเกษตร ด้านประมง

ตารางที่ ๑๑ สินค้าเกษตรที่สำคัญ ด้านประมง

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวน ฟาร์ม	พื้นที่เลี้ยง	ปริมาณ ผลผลิต (ตัน)	ราคาที่เกษตรกรขายได้ ณ หน้าฟาร์ม (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต/ปี (ล้านบาท)
๑	ปลานิล	๕,๑๕๘	๓,๕๘๖.๖๕	๘๗๖.๐๐	๕๐.๐๐	๔๓.๘๐
๒	ปลาเทโพ	๑๑๒	๔๗.๔๔	๒๓๕.๐๐	๙๐.๐๐	๒๑.๑๕
๓	ปลาดุก	๗๗๔	๕๐๙.๑๓	๘๙.๔๑	๕๐.๐๐	๔.๔๗
รวม		๖,๐๔๔	๔,๑๔๓.๒๒	๑,๒๐๐.๔๑		๖๙.๔๒

หมายเหตุ : ข้อมูลเรียงลำดับตาม มูลค่าผลผลิต ณ หน้าฟาร์ม

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดตาก ข้อมูลสะสม เดือน มกราคม – ธันวาคม ๒๕๖๗

บทที่ ๒

สถานการณ์ภัยแล้งในพื้นที่จังหวัดตากที่ผ่านมา

๑. สภาพปัญหา

เมื่อเข้าสู่เดือนธันวาคมของทุกปีจะเป็นช่วงฤดูหนาวเข้าสู่ฤดูแล้ง อากาศจะมีความร้อนอบอ้าวและแห้งแล้ง ซึ่งมักจะประสบปัญหาความแห้งแล้งมาโดยตลอด และเป็นเหตุให้เกษตรกรขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร ระดับน้ำในแหล่งต่างๆ จะลดปริมาณลงอย่างรวดเร็วในช่วงฤดูแล้ง การเก็บน้ำในแหล่งต่างๆ ไว้ใช้ในฤดูแล้งบางแห่งอาจไม่เพียงพอ ทำให้เกษตรกรประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ ซึ่งสถานการณ์จะรุนแรงมากที่สุดในรอบปี คือในช่วงเดือน มีนาคม – พฤษภาคม จังหวัดตาก จึงต้องมีการเตรียมการรับสถานการณ์ภัยแล้งในทุกปี และให้ถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องกำหนดมาตรการเพื่อเร่งรัดในการแก้ไขปัญหา หากเกิดสถานการณ์ขึ้นต้องระดมความช่วยเหลือให้กับเกษตรกรที่ประสบภัยแล้ง โดยมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันภายในหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดตาก เพื่อให้เกษตรกรที่ประสบภัยได้รับความช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์

ในห้วงที่ผ่านมา จังหวัดตากได้ประสบสถานการณ์ภัยแล้งมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งที่มีระดับความรุนแรงน้อย ระดับรุนแรง จนถึงขั้นต้องประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือ โดยถ้าเทียบสถิติการเกิดภัยแล้งย้อนหลัง จะเห็นว่าสถานการณ์เริ่มมีความรุนแรง ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงกับประชาชน ในด้านการอุปโภคบริโภค ด้านการเกษตร

๒. สถานการณ์เฉพาะ

๒.๑ ปัญหาทรัพยากรน้ำของจังหวัดตาก

๒.๑.๑ จังหวัดตากมีสถานการณ์การขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง ต่อเนื่องมาทุกปี โดยเฉพาะน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๑.๒ การบริหารจัดการการใช้น้ำเพื่อการเกษตรของเกษตรกร เนื่องจากเกษตรกรยังขาดภูมิคุ้มกัน ความรู้ วิธีการในการรับมือสถานการณ์การขาดน้ำในช่วงฤดูแล้ง

๒.๑.๓ นโยบายในการบริหารและจัดสรรน้ำของพื้นที่ เนื่องจากเน้นในการสนับสนุนช่วยเหลือน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคเป็นอันดับแรก ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้ไม่สามารถจัดสรรน้ำเพื่อการเกษตรได้

๒.๒ คาดการณ์กรมอุตุนิยมวิทยา

กรมอุตุนิยมวิทยาประกาศประเทศไทยเริ่มต้นเข้าสู่ฤดูหนาว ตั้งแต่วันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยจะเริ่มมีอากาศเย็นบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หลังจากนั้นอากาศเย็นจะขยายพื้นที่ครอบคลุมบริเวณ ภาคกลางและภาคตะวันออก โดยอุณหภูมิต่ำสุดบริเวณประเทศไทยตอนบนจะลดลงต่ำกว่า ๒๓ องศาเซลเซียส ซึ่งอยู่ในเกณฑ์อากาศเย็นเกือบทั่วไป และลมชั้นบนที่พัดปกคลุมประเทศไทยที่ระดับความสูงประมาณ ๑๐๐ ถึง ๓,๕๐๐ เมตร ได้เปลี่ยนเป็นลมตะวันออกเฉียงเหนือหรือลมตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนลมชั้นบนที่ระดับความสูงประมาณ ๕,๐๐๐ เมตรขึ้นไป ได้เปลี่ยนเป็นลมฝ่ายตะวันตก ประกอบกับปริมาณและการกระจายของฝนบริเวณประเทศไทยตอนบนลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือว่าเป็นการเข้าสู่ฤดูหนาวของประเทศไทยในปีนี้ และจะสิ้นสุดประมาณปลายเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ อย่างไรก็ตาม ในช่วงเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงต้นฤดูหนาว บริเวณประเทศไทยตอนบน จะยังคงมีฝนตกได้ในบางพื้นที่ สำหรับภาคใต้จะมีฝนตกต่อเนื่อง และมีฝนตกหนักถึงหนักมากหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายนและ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ สำหรับสถานการณ์น้ำของประเทศไทย ในปี ๒๕๖๔ มีปริมาณน้ำต้นทุนทั้งประเทศมากกว่า ปี ๒๕๖๔ จึงคาดการณ์ว่าสถานการณ์ภัยแล้ง ในปี ๒๕๖๔/๖๕ ไม่ส่งผล

กระทบรุนแรง โดยสามารถวางแผนการบริหารจัดการน้ำแบบยั่งยืน ให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน สนับสนุนการใช้น้ำทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึงและพอเพียง

๓. สถานการณ์ภัยแล้งด้านการเกษตรของจังหวัดตาก

๓.๑ สถิติการเกิดภัยแล้งในภาคการเกษตร ในห้วงปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา

ในช่วงปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา จังหวัดตากไม่มีสถานการณ์การเกิดภัยแล้งและเกิดผลกระทบต่อการเกษตร แต่ยังคงมีการเฝ้าระวังในส่วนของการผลิตทางการเกษตรส่วนใหญ่ที่อาจได้รับผลกระทบ จะเป็นไม้ผล โดยเฉพาะลำไย ที่มีพื้นที่ปลูกมากในโซนฝั่งตะวันออก ๔ อำเภอ (อำเภอเมืองตาก, อำเภอวังเจ้า, อำเภอบ้านตาก, อำเภอสามเงา) โดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้สำรวจ ติดตามสถานการณ์ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือและแนะนำเกษตรกรในเบื้องต้น

๓.๒ สรุปสถานการณ์ภัยแล้งและการใช้ความช่วยเหลือเกษตรกรจังหวัดตาก ปี ๒๕๖๓

จังหวัดตากมีการติดตามสถานการณ์พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำด้านการเกษตร ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา โดยคณะกรรมการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดตาก ได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำและอาจเกิดผลกระทบต่อพืชผล/ผลิตทางการเกษตรของเกษตรกร ซึ่งมีพื้นที่ครอบคลุมทั้งจังหวัด

- **ด้านพืช พื้นที่เฝ้าระวังภาวะน้ำแล้ง ด้านพืช (ไม้ผล)** ๔๘ จุด ใน ๓ อำเภอ ๗ ตำบล พื้นที่ปลูกทั้งหมด ๔๒,๓๕๕ ไร่ เฝ้าระวัง ๓,๗๔๗ ไร่ ซึ่งในปีที่ผ่านมาไม่มีรายงานการได้รับผลกระทบในพื้นที่จังหวัดตากในด้านสถานการณ์ภัยแล้งแต่อย่างใด

- **ด้านปศุสัตว์** ไม่มีพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่ได้รับผลกระทบ

- **ด้านประมง** มีพื้นที่เฝ้าระวังน้ำเพื่อการประมง ๓ อำเภอ ๕ ตำบล ๕๘๕ กระชัง พื้นที่เสี่ยง

๑๐,๒๓๙ ตารางเมตร ไม่มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ

๓.๓ ผลการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือ ในช่วงปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา

๑) ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดตาก จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔ จังหวัดตาก โดย

๑.๑) ทุกหน่วยงานสังกัด กษ. ประชาสัมพันธ์ การงดปลูกพืชฤดูแล้งในพื้นที่เสี่ยง และแจ้งเตือนเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

๑.๒) สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก คาดการณ์พื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบ ติดตามสถานการณ์ จัดทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

๑.๓) เกษตรอำเภอติดตามสถานการณ์ หากเกิดปัญหาให้ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง แนะนำ ให้ความช่วยเหลือตามขั้นตอน หากสถานการณ์เร่งด่วน ให้ประสาน อปท. ในการให้ความช่วยเหลือตามระเบียบ อปท.

๑.๔) การจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์/แหล่งน้ำสำรองเพื่อเตรียมรับสถานการณ์

๑.๕) การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร (พืช ประมง ปศุสัตว์) ให้เป็นปัจจุบัน

๑.๖) เกษตรตำบล สำรวจแหล่งน้ำกลางในแต่ละพื้นที่ว่ามีจุดใดบ้างหากต้องดำเนินการส่งน้ำเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ และให้ประสานชุมชนเพื่อร่วมบูรณะแหล่งน้ำในวันสำคัญต่างๆ โดยเน้นอำเภอฝั่งตะวันตกของจังหวัดตาก ๕ อำเภอ (ท่าสองยาง, แม่ระมาด, แม่สอด, พบพระ, อุ่มผาง)

๑.๗) หากเกษตรกรลดพื้นที่การปลูกพืชฤดูแล้ง ต้องหาแนวทางในการช่วยเหลือเกษตรกรเพื่อไม่ให้ได้รับผลกระทบจากรายได้ที่ลดลง

๑.๘) เฝ้าระวังโรคระบาดสัตว์ทั้งสัตว์บก และสัตว์น้ำ ที่จะมากับช่วงฤดูแล้ง

๑.๙) เฝ้าระวังการระบาดของศัตรูพืชที่จะมากับช่วงฤดูแล้ง

๑.๑๐) ประสานเครือข่าย/อาสาสมัคร ของทุกหน่วยงาน ในการเป็นตัวแทนหน่วยงาน เพื่อกระจายข่าวสาร ข้อมูล และการประชาสัมพันธ์ต่างๆ แก่เกษตรกร

๑.๑๑ เกษตรจังหวัด แจ้งเกษตรกรอำเภอ/ตำบล ออกม. ดูพื้นที่และความเหมาะสม ในการ ปฏิบัติการฝนหลวง ถ่ายรูปลักษณะก่อนเมฆ ทั้ง ๔ ทิศ แจ้งลงกลุ่มไลน์ เพื่อประสานแจ้งไปยัง หน่วยปฏิบัติการ ฝนหลวงทราบ

๒) โครงการชลประทานตาก

๒.๑) จัดเตรียมเครื่องสูบน้ำช่วยเหลือพื้นที่ภัยแล้ง ๑๖ เครื่อง

๒.๒) ประสานการส่งน้ำเข้าแม่น้ำวังเพื่อช่วยเหลือน้ำอุปโภค-บริโภค ในเขตลุ่มน้ำวัง อำเภอสามเงา และอำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ในการส่งน้ำจากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนกิ่วลม-กิ่วคอหมา ภายใต้การดูแลของสำนักงานชลประทานที่ ๒ จังหวัดลำปาง

๓) สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก

๓.๑) การประชาสัมพันธ์ เกษตรอำเภอ สร้างการรับรู้แก่เกษตรกรให้ทราบสถานการณ์ ภัยแล้งเตือนภัย การรวมกลุ่มผู้ใช้น้ำ การกักเก็บน้ำสำรอง

๓.๒) ให้คำแนะนำ

- การวางแผนการใช้น้ำ จัดเตรียมเครื่องสูบน้ำ

- แนะนำและส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยหรือพืชอายุสั้น เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว

พืชผักต่างๆ

- แนะนำการดูแลรักษา การจัดหาวัสดุคลุมดิน ลดการระเหยของน้ำในดิน

การตัดแต่งกิ่ง

๓.๓) จัดทำฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สำรวจพร้อมให้เกษตรกรผู้ปลูกพืชปรับปรุง ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน

๓.๔) ลงพื้นที่สำรวจ

- เกษตรตำบล ลงสำรวจแปลง/แหล่งน้ำของเกษตรกรเพื่อวิเคราะห์ปริมาณน้ำใช้การ ว่าเพียงพอหรือไม่ ในทุกอำเภอ

- เกษตรตำบลสำรวจแปลงปลูกพืชอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบศัตรูพืชระบาด ในระดับ เศรษฐกิจให้คำแนะนำในการดำเนินการป้องกันกำจัดตามหลักวิชาการ

๔) สถานีพัฒนาที่ดินตาก

ดำเนินโครงการขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม จำนวน ๑๔๔ สระ พื้นที่รับประโยชน์ประมาณ ๖๐๐ ไร่ (๑ สระ ประมาณ ๓ - ๕ ไร่)

๓.๔ ปัญหาอุปสรรค

๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ยินดีให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือ เกษตรกร แต่ต้องจัดลำดับความสำคัญในการช่วยเหลือด้านการอุปโภคบริโภคเป็นอันดับแรก

๓.๕ การดำเนินงานตามแนวทางแก้ไข

- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการขอสนับสนุนงบประมาณฯ ของจังหวัด

- นำเรียนข้อมูล/ข้อเท็จจริง กับผู้ว่าราชการจังหวัดตาก เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือเกษตรกร เป็นการเร่งด่วน

- แนะนำการเตรียมตัว/เครื่องมือ/แหล่งน้ำสำรอง/แหล่งกักเก็บน้ำ ในการผลิตพืช ฤดูแล้ง ในปีถัดไป

บทที่ ๓

การดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหายภัยแล้งด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๔

วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ที่อธิบายให้เห็นถึงลักษณะวงจรเพื่อรับมือกับภัยที่มีลักษณะการเกิดที่ยากแก่การคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้น และอาจมีรูปแบบการเกิดไม่ซ้ำเดิม จึงไม่จำเป็นต้องมีการจัดการตามลำดับก่อนหลังเสมอไป (Non – Linear) โดยเป็นการดำเนินการในลักษณะเป็นวงรอบ (Closed Loop) อย่างต่อเนื่องและไม่สามารถแยกส่วนเฉพาะในแต่ละกระบวนการ ดังนั้น จึงเป็นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบองค์รวม (Holistic Approach) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ และการบรรเทาทุกข์ ตลอดจนการฟื้นฟู ซึ่งการจัดการสาธารณภัยในแต่ละช่วงเวลาการเกิดสาธารณภัยอาจมีความคาบเกี่ยวกัน (Overlap) รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นอยู่กับความรุนแรงของภัยเป็นสำคัญ ดังแผนภาพนี้

ภาพที่ ๑ วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๑. กรอบการดำเนินงานตามแผนป้องกันและเผชิญเหตุภัยแล้ง

๑.๑ ก่อนเกิดภัย : การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction)

๑) การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation)

๑.๑) มาตรการที่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ การพัฒนาแหล่งน้ำ ระบบชลประทานเพื่อป้องกันภัยแล้ง การอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันดินโคลนถล่ม

๑.๒) มาตรการที่ไม่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ การวางแผนการจัดสรรน้ำ วิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงเพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยง ด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ รวมทั้งพื้นที่ชุมชนพร้อมแผนบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว แผนปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยฝนทิ้งช่วงและเติมน้ำในแหล่งน้ำที่มีปริมาณน้อย

๒) การเตรียมความพร้อม (Preparedness)

๒.๑) การปรับตัว ได้แก่ การให้คำแนะนำการเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้ง การส่งเสริมอาชีพเสริมหรือวิสาหกิจชุมชนให้แก่เกษตรกรเพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ การปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตร ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๒.๒) การเตรียมรับมือกับภัยพิบัติ ได้แก่ การแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำ การเตรียมพร้อมด้านเครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องจักร ยานพาหนะ การสำรองเสบียงสัตว์ การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ให้เป็นปัจจุบัน การจัดทำแผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตร เช่น แผนเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์เพื่อป้องกันโรคระบาดพืชและสัตว์ แผนการจัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่เพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย การดูแลสุขภาพสัตว์ แผนการสำรวจ และประเมินความเสียหาย วิธีการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร และแผนสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรรู้จักเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติ

๑.๒ ขณะเกิดภัย : การจัดการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management)

๑) การเผชิญเหตุ (Response) ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำ การติดตั้งเครื่องสูบน้ำ การแจ้งเตือนเกษตรกร

๒) การบรรเทาทุกข์ (Relief) ได้แก่ แจกจ่ายเสบียงสัตว์และดูแลสุขภาพสัตว์ จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัยเพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกร สำรวจและประเมินความเสียหายเบื้องต้น รายงานสถานการณ์

๑.๓ หลังเกิดภัย : การฟื้นฟู (Recovery) และสร้างใหม่ให้ดีกว่าเดิม (Build Back Better)

๑) การซ่อมสร้าง (Reconstruction) ได้แก่ การประเมินความเสียหายและซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน การป้องกัน รักษา และกำจัดโรคระบาดหรือศัตรูพืชระบาด การฟื้นฟูพื้นที่การเกษตร

๒) การฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ด้านการเกษตรที่เกิดจากภัย การประเมินความต้องการ/จำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย การช่วยเหลือเยียวยาตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒. มาตรการรับมือภัยแล้งปี ๒๕๖๔/๖๕

มาตรการรับมือภัยแล้งปี ๒๕๖๔/๖๕ เน้นการบริหารจัดการน้ำเชิงรุก เช่น สร้างแหล่งเก็บน้ำ, ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานชลประทาน (เขื่อน, คลอง), และบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ, ควบคู่ไปกับมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ทั้งการสินเชื่อชะลอการขายข้าว, ขดเชยดอกเบี้ยให้โรงสี, การสนับสนุนเงินค่าปัจจัยการผลิต, ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพืชที่เหมาะสม, พร้อมสร้างการรับรู้และแผนเผชิญเหตุ เพื่อรับมือทั้งก่อนและระหว่างเกิดภัยแล้ง

๒.๑ มาตรการภาพรวม (ระดับนโยบายและบริหารจัดการ)

๒.๑.๑ บริหารจัดการน้ำ : ทบทวนเกณฑ์การบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำ, เตรียมเครื่องจักรและบุคลากร, ตรวจสอบความมั่นคงของคันกั้นน้ำ, เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ, เร่งเก็บกักน้ำช่วงปลายฝน

๒.๑.๒ สร้างแหล่งน้ำและระบบ : ซ่อมแซมและปรับปรุงอาคารชลศาสตร์ (เขื่อน, ประตูระบายน้ำ), ขุดลอกคูคลอง, ขุดบ่อบาดาล, เพิ่มประสิทธิภาพการประปา

๒.๑.๓ สร้างความพร้อม : จัดทำแผนเผชิญเหตุ, ชักซ้อมแผน, สร้างการรับรู้ความเสี่ยง, ติดตามประเมินผล, และปรับมาตรการตามสถานการณ์

๒.๒ มาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (เกษตรกรกรม)

๒.๒.๑ โครงการสินเชื่อข้าวนาปี ๒๕๖๔/๖๕ : สินเชื่อชะลอการขายข้าว (เก็บข้าวในยุ้งฉาง), สินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวโดยสถาบันเกษตรกร, ชดเชยดอกเบี้ยให้โรงสี

๒.๒.๒ สนับสนุนค่าปัจจัยการผลิต : ช่วยเหลือเกษตรกร ๕๐๐ บาท/ไร่ (ไม่เกิน ๑๐ ไร่) ผ่านแอปพลิเคชัน ธ.ก.ส. เพื่อซื้อปัจจัยการผลิต

๒.๒.๓ ปรับเปลี่ยนการผลิต : สนับสนุนเงิน ๑,๕๐๐ บาท/ไร่ สำหรับพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าว

๒.๒.๔ ส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ : แบ่งพื้นที่ทำเกษตรหลายประเภทและขุดสระเก็บน้ำ

๒.๒.๕ เทคนิคการเกษตร : คลุมดินด้วยฟาง, ปรับปรุงโครงสร้างดิน, ปลูกพืชทนแล้ง, จัดทำแผนเพาะปลูกตามปริมาณน้ำ (ข้าวรอบที่ ๒, พืชไร่, พืชผัก)

๒.๓ มาตรการเตรียมพร้อมเฉพาะหน้า (ประชาชนทั่วไป/ชุมชน)

๒.๓.๑ ประหยัดน้ำ : ใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า, ใช้ภาชนะรองน้ำ, ติดตั้งถังเก็บน้ำสำรอง

๒.๓.๒ การจัดการน้ำในครัวเรือน : ใช้ชักโครกประหยัดน้ำ

๒.๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๔.๑ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) / สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.)

๒.๔.๒ กรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.)

๒.๔.๓ กรมชลประทาน

๒.๔.๔ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

๒.๔.๕ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)

๓. นโยบายรัฐบาล

๓.๑ ด้านการจัดสรรน้ำ การบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืนเป็นหัวใจสำคัญของการส่งเสริมการเพาะปลูก พืชฤดูแล้ง โดยจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการใช้น้ำทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เห็นควรให้จัดสรรน้ำตามระบบรอบเวรหรือกำหนดวิธีการเพาะปลูกที่ประหยัดให้เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อให้มีน้ำเพียงพอ สำหรับการอุปโภค - บริโภค การรักษาระบบนิเวศ การอุตสาหกรรม และการเพาะปลูกพืชต้นฤดูฝนปีถัดไป โดยมีแนวทาง ดังนี้

๓.๑.๑ หลักการจัดสรรน้ำ

- จัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ
- สนับสนุนการใช้น้ำทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- ใช้ระบบรอบเวรหรือกำหนดวิธีการเพาะปลูกที่ประหยัดน้ำให้เหมาะสมกับ

แต่ละพื้นที่

๓.๑.๒ ลำดับความสำคัญในการจัดสรรน้ำ

- ๑) เพื่อการอุปโภค - บริโภค และการประปา
 - ๒) เพื่อการรักษาระบบนิเวศทางน้ำ เช่น การผลักดันน้ำเค็ม การขับไล่ น้ำเสีย
- บรรเทาสาธารณภัย จาริตประเพณีและคมนาคม เป็นต้น

๓) เพื่อสำรองน้ำไว้สำหรับการใช้น้ำในช่วงต้นฤดูฝน สำหรับอุปโภค - บริโภค และรักษาระบบนิเวศ เดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม ๒๕๖๔

๔) เพื่อการเกษตร

๕) เพื่อการอุตสาหกรรม

๖) เพื่อการพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว

๓.๒ ด้านการเกษตร

๓.๒.๑ กำกับติดตามสถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๔/๖๕ ของเกษตรกรให้เป็นไป ตามแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาด้านการตลาดประกอบด้วย

๓.๒.๒ การวางแผนการปลูกพืชในช่วงฤดูแล้งที่ผ่านมา เราพิจารณาปริมาณน้ำต้นทุนเป็นปัจจัย หลักในการกำหนดพื้นที่เพาะปลูก ด้วยสภาพเศรษฐกิจ และตลาดโลกในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว การพิจารณาเพียงปริมาณน้ำต้นทุนไม่เพียงพอต่อการวางแผนการเพาะปลูก ดังนั้น การวางแผนการปลูกพืช จำเป็นต้องขยายกรอบคิดให้ครอบคลุมมิติอื่น ๆ ร่วมด้วย ได้แก่ มิติด้านเศรษฐกิจและการตลาดทั้งในประเทศ และต่างประเทศ มิติด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และมิติด้านสังคมและความมั่นคง ทางอาหารของประเทศจะช่วยให้เกิดการวางแผนการเพาะปลูกฯ พืชในช่วงฤดูแล้งที่ “ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ” และ “ผลิตสิ่งที่ตลาดต้องการ” ไปพร้อมกัน

๓.๒.๓ ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง และด้านการตลาด

๔. แผนดำเนินงาน

๔.๑ ด้านการจัดสรรน้ำ

๔.๑.๑ เขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา ปริมาณน้ำในเขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ วางแผนจัดสรรน้ำสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำเป็นไปอย่างยั่งยืนมีปริมาณน้ำ ต้นทุนสามารถสนับสนุนการเพาะปลูกข้าวนาปี ปี ๒๕๖๔/๖๕ ซึ่งวางแผนส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปี ประมาณ ๖.๖๐ ล้านไร่

๔.๑.๒ เขตลุ่มน้ำแม่กลอง ปริมาณน้ำในเขื่อนศรีนครินทร์และเขื่อนวชิราลงกรณ จังหวัดกาญจนบุรี วางแผนจัดสรรน้ำ สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ สามารถสนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค รักษาระบบนิเวศ และการเกษตร รวมไปถึงการส่งน้ำสำหรับการเพาะปลูกข้าวนาปีในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๔

๔.๑.๓ เขตลุ่มน้ำอื่น ๆ ให้วางแผนจัดสรรน้ำสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน

- สนับสนุนน้ำเพื่อการเพาะปลูกพืชไร่ - พืชผัก ไม้ผล - ไม้ยืนต้น เพื่ออุปโภค - บริโภค รักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ ได้แก่ เขื่อนลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา เขื่อนลำนางรอน จังหวัดบุรีรัมย์ และเขื่อนปรางค์บุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- สนับสนุนน้ำเพื่อการเพาะปลูกไม้ผล - ไม้ยืนต้น เพื่ออุปโภค - บริโภค รักษา ระบบนิเวศ และอื่น ๆ ได้แก่ เขื่อนประแสร์ จังหวัดระยอง

- ไม่สนับสนุนน้ำเพื่อการเกษตรฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๔/๖๕ ได้แก่ เขื่อนลำพระเพลิง จังหวัด นครราชสีมา

- สนับสนุนน้ำเพื่อการรักษาระบบนิเวศ (นำไปใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า) ได้แก่ เขื่อนน้ำพุง จังหวัดสกลนคร และเขื่อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๔.๑.๔ ปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ (มีนาคม - ตุลาคม ๒๕๖๔) ปฏิบัติการฝนหลวงเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักให้กับเขื่อนต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อสำรองไว้เป็นน้ำต้นทุนในการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งที่จะมาถึงและเพื่อสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ

๔.๒ ด้านการเกษตร

ในปีเพาะปลูกปัจจุบัน สืบเนื่องจากปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำมีเพียงพอ กรมชลประทาน จึงได้กำหนดนโยบายและมาตรการด้านการเกษตรเพื่อส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง โดยมีการจัดสรรน้ำ สำหรับการเพาะปลูกข้าวนาปี ๒ ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๔/๖๕ แต่อย่างไรก็ตาม สถานการณ์

ปัจจุบันความต้องการ ใช้ข้าวทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีแนวโน้มลดลง เราจึงต้องคำนึงถึงการตลาดเพิ่มมากขึ้น และเพื่อเป็น การบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกร ปลุกข้าวแบบเปียกสลับแห้ง และพิจารณาทางเลือกในการปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อยเพื่อทดแทนการปลูกข้าวรอบที่ ๒ รวมถึงส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีระบบการให้น้ำแก่พืชอย่างเหมาะสม เพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างคุ้มค่า มี ประสิทธิภาพ ในการนี้ ได้มีการริเริ่มโครงการสนับสนุนจากภาครัฐหลายโครงการ อาทิ โครงการส่งเสริม การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กิจกรรมแปลงเรียนรู้ การบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมปลูกพืชใช้น้ำน้อย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือก และสร้างความหลากหลายในการประกอบอาชีพเกษตรกรให้แก่เกษตรกร นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินการวางแผนการใช้น้ำเพื่อการเกษตรอย่างเป็นระบบ โดยจัดสรรน้ำ เพื่อการเพาะปลูกพืชให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ พร้อมทั้งมีมาตรการในการกำกับติดตาม สถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๔/๖๕ อย่างใกล้ชิด เพื่อควบคุมให้การเพาะปลูกเป็นไปตามแผนที่ กำหนดไว้โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านการตลาด ประกอบการวางแผนด้วย

ท้ายที่สุด เพื่อให้การดำเนินนโยบายและมาตรการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้แก่เกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งดำเนินการด้านการตลาดเพื่อสนับสนุนผลผลิตทางการเกษตร อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคการเกษตรอย่างยั่งยืนและเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศในระยะยาว

๔.๓ ด้านการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้และด้านการตลาด

๔.๓.๑ ให้เกษตรกรรับทราบข้อมูลข่าวสารด้านสถานการณ์น้ำในแต่ละพื้นที่อย่างชัดเจน แนวโน้ม ความต้องการของตลาด ราคา และแหล่งรับซื้อพืชฤดูแล้ง เป็นต้น

๔.๓.๒ ประสาน และช่วยเหลือเกษตรกรในการจัดหาช่องทางการตลาดให้กับผลผลิตพืชฤดูแล้ง

๔.๓.๓ สร้างการรับรู้เพื่อให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

- ข้าวรอบที่ ๒ ควบคุมพื้นที่ปลูกไม่เกินจำนวนที่กำหนด
- พืชไร่พืชผัก ส่งเสริมให้มีพื้นที่ปลูกได้ตามจำนวนที่กำหนด

๔.๓.๔ เชิญชวนเกษตรกรให้ปลูกพืชใช้น้ำน้อย โดยเข้าร่วมโครงการของรัฐ โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กิจกรรมแปลงเรียนรู้การบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ปลูกพืชใช้น้ำน้อย โครงการยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง กิจกรรมยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง (ข้าว) เพื่อเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชอื่นทดแทนการปลูกข้าวรอบที่ ๒

๔.๓.๕ การแนะนำให้เกษตรกรปฏิบัติดูแลรักษาพืชในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งการรักษาความชื้นและลดการเผาตอซัง

๕. มาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๔/๖๕

ตามมติการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๔/๖๕ ตามที่สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เสนอดังนี้

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
ด้านน้ำต้นทุน (Supply)		
๑. คาดการณ์ชี้เป้า และ แจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยง ขาดแคลนน้ำ (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการคาดการณ์ ระยะสั้น ระยะ กลาง และระยะยาว เพื่อบริหารจัดการน้ำได้อย่าง ต่อเนื่องทั้งฤดูฝนและฤดูแล้ง และจัดทำข้อมูล พื้นที่ที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ รวมถึงการประยุกต์ใช้ ภาพถ่ายเทียมในการคาดการณ์ พร้อมทั้งติดตาม เฝ้าระวัง และประเมินสถานการณ์ตลอดฤดูแล้ง (ช่วงก่อนและระหว่างฤดู) ๑) ด้านอุปโภคบริโภค	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมอุตุนิยมวิทยา - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - จังหวัด
	๒) ด้านการเกษตร	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมอุตุนิยมวิทยา - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมฝนหลวงและการบินเกษตร - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - จังหวัด
	๓) ด้านคุณภาพน้ำ	- การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง - กรมควบคุมมลพิษ - กรมประมง - กรมโรงงานอุตสาหกรรม - การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - จังหวัด

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	๑.๒ จัดทำระบบฐานข้อมูลกลางที่มีมาตรฐาน เพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๑) ความต้องการใช้น้ำและแนวโน้มการ ขาดแคลน	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง - กรมฝนหลวงและการบินเกษตร - กรมส่งเสริมการเกษตร - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
	๒) แหล่งน้ำ (ผิวดิน/บาดาล)	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและ อนุรักษ์พลังงาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
	๓) จัดทำแนวทางการรองรับ การขาดแคลนน้ำและการช่วยเหลือ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง - กรมควบคุมมลพิษ
๒. สร้างความมั่นคงน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคและ การเกษตร อย่างมี ประสิทธิภาพ (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	๒.๑ พัฒนาระบบประปา ปรับปรุง และบำรุงรักษา ระบบประปาเดิมเป่าล้างทำความสะอาด บ่อบาดาล เช่น - เป่าล้างทำความสะอาดบ่อบาดาล - ก่อสร้างระบบบาดาลใหม่ - ซ่อมแซมระบบประปา	- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
	๒.๒. เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ แหล่งน้ำเดิม พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ และระบบ กระจายน้ำ พร้อมเชื่อมโยงโครงข่ายน้ำและแหล่ง น้ำในจุดที่มีศักยภาพ เช่น - ขุดลอกแหล่งน้ำหรือลำน้ำ - เพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำเดิม - พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ - เจาะบ่อบาดาล - ระบบกระจายน้ำ	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมพัฒนาที่ดิน - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปาส่วนภูมิภาค - กรมประมง - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและ อนุรักษ์พลังงาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		- กรุงเทพมหานคร - จังหวัด
	๒.๓ จัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงรองรับพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ และปฏิบัติการเติมน้ำให้กับแหล่งน้ำ พื้นที่เกษตรและพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำตามสภาพอากาศที่เหมาะสม	- กรมฝนหลวงและการบินเกษตร
	๒.๔ จัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิบัติการสูบน้ำในพื้นที่ที่มีศักยภาพ	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
	๒.๕ เตรียมความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำได้ทันสถานการณ์	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - จังหวัด
ด้านความต้องการใช้น้ำ (Demand)		
๓. กำหนดแผนจัดสรรน้ำและพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูแล้ง บริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามลำดับความสำคัญ การใช้น้ำที่คณะกรรมการลุ่มน้ำกำหนด (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	๓.๑ กำหนดแผนการจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนฤดูแล้ง ปี๒๕๖๔/๒๕๖๕ และกำหนดเกณฑ์ปริมาณน้ำต้นทุนฤดูฝน ปี ๒๕๖๕ ให้สอดคล้องกับการคาดการณ์สถานการณ์เอลนีโญและลานีญา พร้อมบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามลำดับความสำคัญการใช้น้ำที่คณะกรรมการลุ่มน้ำแต่ละลุ่มน้ำกำหนด โดยให้คำนึงถึงกิจกรรมการใช้น้ำด้านทำนําร่วมด้วย เช่น การเลี้ยงปลาในกระชัง เป็นต้น พร้อมจัดทำแผนปฏิบัติการส่งน้ำ และควบคุมการใช้น้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนให้เป็นไปตามแผน พร้อมแจ้งแผนให้กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมการปกครอง - จังหวัด
	๓.๒ กำหนดแผนเพาะปลูกพืชฤดูแล้งและขึ้นทะเบียนเกษตรกร โดยระบุพื้นที่คาดการณ์เพาะปลูก และแหล่งน้ำที่นำมาใช้ให้ชัดเจนในรูปแบบแผนที่ เพื่อให้การเพาะปลูกสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน พร้อมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขการเพาะปลูกพืชพื้นที่นอกแผนและพื้นที่ที่ไม่สามารถสนับสนุนน้ำเพื่อการเพาะปลูกได้ โดยมอบหมายหน่วยงาน	- กรมชลประทาน - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมทรัพยากรน้ำ - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - จังหวัด - กรมการปกครอง - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	ที่รับผิดชอบประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง	- กรมการพัฒนาชุมชน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมประชาสัมพันธ์
	๓.๓ กำหนดแผนและควบคุมการจัดสรรน้ำในพื้นที่ ลุ่มต่ำ ๑๑ ทุ่ง ลุ่มน้ำเจ้าพระยา สำหรับการเพาะปลูกเพื่อให้เก็บเกี่ยวได้ทันก่อนฤดูน้ำหลาก พร้อมจัดทำมาตรการเสริมเพื่อส่งน้ำไปยังพื้นที่ลุ่มต่ำเป้าหมาย	- จังหวัด - กรมการปกครอง - กรมชลประทาน
	๓.๔ สำรวจ ตรวจสอบความมั่นคง คันคลอง เขื่อนป้องกันตลิ่ง ถนนที่เชื่อมต่อกับทางน้ำในพื้นที่ที่อาจจะเกิดการทรุดตัว เนื่องจากระดับน้ำในทางน้ำที่อาจจะลดต่ำกว่าปกติ	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทางหลวง - กรมทางหลวงชนบท - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมโยธาธิการและผังเมือง
๔. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ ประหยัดน้ำ และลดการสูญเสียน้ำในทุกภาคส่วน (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	๔.๑ สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ ถ่ายทอดเผยแพร่ผลการวิจัยและพัฒนา เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ นำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำภาคการเกษตร และส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกพืชเพื่อลดความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำและเพิ่มรายได้ในพื้นที่ อาทิ ปลูกพืชใช้น้ำน้อยหรือพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ปรับปรุงระบบการให้น้ำพืช ขยายผลพื้นที่ทำนาปรังฤดูแล้ง โดยวิธีการเพาะปลูกเปียกสลับแห้ง และนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการน้ำ เป็นต้น	- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - กรมวิชาการเกษตร - กรมการข้าว - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมชลประทาน - กรมพัฒนาที่ดิน
	๔.๒ การประหยัดน้ำของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน (๑) วางแผนลดการใช้น้ำของหน่วยงานภาครัฐพร้อมประชาสัมพันธ์รณรงค์การใช้น้ำอย่างประหยัดในทุกภาคส่วน (๒) ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงงานอุตสาหกรรมใช้ระบบ ๓R เพื่อลดการใช้น้ำจากแหล่งน้ำต่าง ๆ	- ทุกหน่วยงานภาครัฐ - กรมโรงงานอุตสาหกรรม - การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
	๔.๓ ลดการสูญเสียในระบบประปา และระบบชลประทาน (๑) ลดการสูญเสียในระบบประปา (๒) เพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำในระบบชลประทาน โดยการปรับรอบเวรการส่งน้ำ ให้สอดคล้องกับปริมาณความต้องการน้ำของพื้นที่ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภาพถ่าย	- การประปานครหลวง - การประปาสวนภูมิภาค - กรมชลประทาน - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมการปกครอง - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	ดาวเทียมในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ (๓) จัดทำปฏิทินรอบเวรการส่งน้ำในพื้นที่เกิดวิกฤติขาดแคลนน้ำ	
๕. ฝักระวังและแก้ไขคุณภาพน้ำ (ตลอดฤดูแล้ง)	๕.๑ ฝักระวัง ตรวจวัด ควบคุม และ แก้ไขคุณภาพน้ำในแม่น้ำสายหลัก แม่น้ำสายรอง แหล่งน้ำที่รับน้ำจากภาคอุตสาหกรรม การเกษตร และชุมชน รวมถึงปริมาณน้ำระบายจากทุ่งรับน้ำและพื้นที่น้ำท่วมในช่วงปลายฤดูฝน ที่อาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและคุณภาพน้ำ ดิบสำหรับผลิตน้ำประปา รวมทั้งเตรียมแผนปฏิบัติการรองรับ กรณีเกิดปัญหาและแจ้งเตือนพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบ พร้อมทั้งรายงานผลการแก้ไขคุณภาพน้ำ	- กรมควบคุมมลพิษ - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง - กรมประมง - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมเจ้าท่า - กรมโรงงานอุตสาหกรรม - การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
	๕.๒ สำรวจและจัดทำแผนติดตั้งสถานีตรวจวัดอัตโนมัติเพิ่มเติมในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงปัญหาคุณภาพน้ำ	- กรมควบคุมมลพิษ - กรมประมง - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมเจ้าท่า - กรมโรงงานอุตสาหกรรม - การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง
	๕.๓ จัดทำแผนที่ฝักระวังคุณภาพน้ำในแม่น้ำสายสำคัญ	- กรมควบคุมมลพิษ - กรมประมง - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมเจ้าท่า - กรมโรงงานอุตสาหกรรม - การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
ด้านการบริหารจัดการ (Management)		
๖. เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการน้ำของชุมชน/องค์กรผู้ใช้น้ำ (ตลอดฤดูแล้ง)	๖.๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการน้ำของชุมชนและองค์กรผู้ใช้น้ำที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ โดยสร้างความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้น้ำจากแหล่งน้ำที่มีอยู่ การเตรียมจัดหาน้ำสำรองและการกักเก็บให้มียังเพียงพอสำหรับอุปโภคบริโภค และ/หรือ การเกษตรตลอดฤดูแล้ง รวมทั้งพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพ	- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	แหล่งน้ำชุมชน และส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำ การใช้ทรัพยากรน้ำร่วมกันระหว่างตำบลและองค์กรผู้ใช้น้ำที่อยู่ใกล้เคียงกัน	
	๖.๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเทคนิคในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอาคารบังคับน้ำเครื่องสูบน้ำ ระบบประปาท้องถิ่น เครื่องจักรเครื่องมืออื่นๆ เป็นต้น โดยการให้คำแนะนำการใช้งานการบริหารจัดการ การอบรมให้ความรู้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ท้องถิ่นและชุมชนสามารถดูแลบำรุงรักษาและแก้ไขให้สามารถกลับมาใช้งานได้ในปีเบื้องต้น	- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - การประปาส่วนภูมิภาค - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
	๖.๓ ขับเคลื่อนผ่านกลไกองค์กรผู้ใช้น้ำ โดยการส่งเสริมองค์ความรู้ แนวคิด วิธีการใช้น้ำอย่างประหยัดน้ำ เช่น การจัดทำคู่มือการใช้อย่างรู้คุณค่าและประหยัดน้ำ เป็นต้น	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
๗. สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	๗.๑ สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ สถานการณ์ การวางแผนบริหารจัดการน้ำ และการควบคุมการใช้น้ำเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการใช้น้ำอย่างประหยัด และเป็นไปตามแผนที่กำหนด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๗.๒ จัดทำแผนประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ	- กรมประชาสัมพันธ์ - สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา - กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สายงานกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์) - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปานครหลวง - การประปาส่วนภูมิภาค - กรมส่งเสริมการเกษตร - จังหวัด - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๘. ติดตามและ ประเมินผล การดำเนินงาน (ตลอดและหลังจากสิ้นสุด ฤดูแล้ง)	๘.๑ ติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน พร้อมจัดทำระบบการติดตามมาตรการโดย พัฒนาระบบข้อมูล เช่น พื้นที่เสี่ยง แหล่งน้ำ เครื่องจักรเครื่องมือ และการให้ความช่วยเหลือ เป็นต้น ในรูปแบบออนไลน์ หน่วยงานรายงานผลการให้ความช่วยเหลือ และหากพบการขาดแคลน น้ำหรือภัยแล้ง ให้รายงานมายังสำนักงาน ทรัพยากรน้ำแห่งชาติและคณะกรรมการลุ่มน้ำ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - คณะกรรมการลุ่มน้ำ - ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๘.๒ ประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการ พร้อมสรุปบทเรียน	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๖. มาตรการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙ จังหวัดตาก

๖.๑ ด้านการจัดสรรน้ำ

มาตรการ	แนวทางการดำเนินการ
ในเขตพื้นที่ชลประทาน (โครงการชลประทานตาก ข้อมูลปี ๒๕๖๘/๖๙)	
๑. เก็บน้ำก่อนสิ้นสุดฤดูฝน ปี ๒๕๖๘	ข้อมูล ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ - อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ท้อ มีปริมาณน้ำกักเก็บ ๕๖.๘๑๗ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๙๐.๑๙ เปอร์เซ็นต์ - อ่างเก็บน้ำห้วยลึก มีปริมาณน้ำกักเก็บ ๕.๖๕๐ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๙๗.๔๑ เปอร์เซ็นต์ - อ่างเก็บน้ำห้วยแม่สอด มีปริมาณน้ำกักเก็บ ๓.๐๑๙ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๕๔.๘๙ เปอร์เซ็นต์ - อ่างเก็บน้ำแม่สอดตอนบน มีปริมาณน้ำกักเก็บ ๑๐.๘๖๕ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๘๓.๕๘ เปอร์เซ็นต์
๒. วางแผนการจัดสรรน้ำจากอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ให้เป็นไปตามแผน เพื่อลดการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง	จัดประชุมกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานก่อนฤดูการส่งน้ำ เพื่อวางแผนการบริหารจัดการน้ำให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร พร้อมทั้งการจัดสรรน้ำให้ทั่วถึงอย่างเป็นธรรม
๓. เตรียมความพร้อมเครื่องจักร-เครื่องมือในการสนับสนุนพื้นที่ในเขตชลประทาน และพื้นที่นอกเขตชลประทาน	เตรียมความพร้อมเครื่องจักร - เครื่องมือ ดังนี้ - เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน ๑๖ เครื่อง - รถบรรทุกน้ำขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๓ คัน

๖.๒) ด้านการเกษตร

มาตรการ	แนวทางการดำเนินการ
นอกเขตพื้นที่ชลประทาน (สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก)	
๑. จัดเก็บข้อมูลพืชฤดูแล้ง	จัดเก็บข้อมูลพืชฤดูแล้งระดับตำบล และรายงานผ่านทางระบบสารสนเทศการผลิตทางการเกษตร (https://production.doae.go.th) ทุกวันอังคารของสัปดาห์ (ทุกสัปดาห์) โดยเริ่มรายงานตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ถึง ๓๐ เมษายน ๒๕๖๙
๒. ส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง	ส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งให้เป็นไปตามแผน นโยบาย และมาตรการการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ที่คณะทำงานวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งกำหนด
๓. ติดตามสถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง	ติดตามสถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูแล้งของเกษตรกรอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งให้คำแนะนำกับเกษตรกรด้านการเพาะปลูกพืช โดยเฉพาะพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งนอกเหนือจากแผนที่กำหนดไว้ และเฝ้าระวัง

	พื้นที่เสี่ยงภาวะน้ำแล้งเพื่อการปลูกข้าวนาปรัง (รอบที่ ๒) และสำหรับการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น ปี ๒๕๖๔/๖๕ ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน
๔. ในกรณีที่เกิดภัยแล้ง หรือมีสถานการณ์ที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ทำการเกษตรเสียหาย	ในกรณีที่เกิดภัยแล้ง หรือมีสถานการณ์ที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ทำการเกษตรเสียหาย ขอให้รายงานให้จังหวัดทราบทันทีเป็นการเร่งด่วน พร้อมทั้งให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์และให้คำแนะนำกับเกษตรกรในการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น
อื่นๆ	การประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ และด้านการตลาด ๑. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ๑.๑ สถานการณ์น้ำในแต่ละพื้นที่อย่างชัดเจน ๑.๒ ความต้องการของตลาด ราคา และแหล่งรับซื้อพืชฤดูแล้ง ๒. ประสาน และช่วยเหลือเกษตรกรในการจัดหาช่องทางการตลาดให้กับผลผลิต พืชฤดูแล้ง ๓. สร้างการรับรู้เพื่อให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งตามแผนที่กำหนดไว้ ๓.๑ ข้าวนาปรัง ควบคุมพื้นที่ไม่ให้เกินจำนวนที่กำหนด ๒๒,๘๒๑ ไร่ ๓.๒ พืชไร่ ควบคุมพื้นที่ไม่ให้เกินจำนวนที่กำหนด ๙๑,๕๔๐ ไร่ ๓.๓ พืชผัก ควบคุมพื้นที่ไม่ให้เกินจำนวนที่กำหนด ๓,๔๘๐ ไร่ ๔. เชิญชวนเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ด้านการปลูกพืชใช้น้ำน้อย การทำเกษตรที่เท่าเทียมต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แนะนำเกษตรกรในการปฏิบัติดูแลรักษาพืชในช่วงฤดูแล้ง การรักษาความชื้น และลดการเผาตอซัง

๖.๓) ด้านการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ และด้านการตลาด

ดำเนินการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้แก่เกษตรกรรับทราบแนวทาง มาตรการ นโยบาย ประกาศ หรืออื่นๆ ในการทำกิจกรรมทางการเกษตรช่วงฤดูแล้ง ผ่านช่องทางหน่วยงาน เครือข่าย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น Line Facebook tiktok และอื่นๆ

๗. แผนจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๔/๖๕ ของจังหวัดตาก (โครงการชลประทานตาก)

๗.๑ แผนการจัดสรรน้ำ

ตารางที่ ๑๒ แผนการจัดสรรน้ำอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ๔ แห่ง

ลำดับที่	อ่างเก็บน้ำ	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ลุ่มน้ำ	แหล่งน้ำต้นทุน	ปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)					พื้นที่ (ไร่)				ระยะเวลา การส่งน้ำ	
							ใช้งานได้ 1 พ.ย. 68	อุปโภค บริโภค	ระบบนิเวศ	เกษตร	รวมทั้งหมด	ข้าวนาปรัง	พืชไร่	ไม้ผล	รวมทั้งหมด	เริ่ม	สิ้นสุด
1	อ่างเก็บน้ำแม่ออดตอบน	พราดุดแดง	แม่ออด	ตาก	สาละวิน	ห้วยแม่ออด	13.00	2.05	8.19	-	10.24	-	-	-	0	1-พ.ย.-68	30-เม.ย.-69
2	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ออด	พราดุดแดง	แม่ออด	ตาก	สาละวิน	ห้วยแม่ออด	4.50	1.03	-	7.77	8.80	-	6,000	-	6,000	1-พ.ย.-68	30-เม.ย.-69
3	อ่างเก็บน้ำห้วยลึก	แม่ปะ	แม่ออด	ตาก	สาละวิน	ฝายห้วยหินฝน	5.70	0.25	-	2.69	2.94	-	2,000	-	2,000	1-พ.ย.-68	30-เม.ย.-69
4	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่หือ	แม่หือ	เมือง	ตาก	ปิง	ห้วยแม่หือ	63.00	-	0.42	13.01	13.43	7,245	-	-	7,245	20-เม.ค.-68	24-เม.ย.-69
รวมทั้งหมด							86.20	3.33	8.61	23.47	35.41	7,245	8,000	0	15,245		

ตารางที่ ๑๓ แผนการจัดสรรน้ำฝายและสถานีสูบน้ำ

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	แหล่งน้ำต้นทุน	ลุ่มน้ำ	ปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)					พื้นที่ (ไร่)				ระยะเวลา การส่งน้ำ	
							ใช้งานได้ 1 พ.ย.68	อุปโภค บริโภค	ระบบนิเวศ	เกษตร	รวม ทั้งหมด	ข้าวนาบ้ง	พืชไร่	ไม้ผล	รวม ทั้งหมด	เริ่ม	สิ้นสุด
1	ฝายแม่ระมาด	แม่ระมาด	แม่ระมาด	ตาก	ห้วยแม่ระมาด	สาละวิน	-	-	-	0.48	0.48	-	338	-	338	1-พ.ย.-68	30-ม.ย.-69
2	ฝายแม่จะเร	แม่จะเร	แม่จะเร	ตาก	ห้วยแม่จะเร	สาละวิน	-	-	-	3.22	3.22	-	2,254	-	2,254	1-พ.ย.-68	30-ม.ย.-69
3	หน่วยสูบน้ำที่ 1	วังหิน	เมือง	ตาก	แม่น้ำปิง (เขื่อนภูมิพล)	ปิง		11.13	-	-	11.13	6,545	-	-	6,545	1-พ.ย.-68	30-ม.ย.-69
4	หน่วยสูบน้ำที่ 2	ตากออก	บ้านตาก	ตาก	แม่น้ำปิง (เขื่อนภูมิพล)	ปิง		-	-	2.62	2.62	-	2,500	-	2,500	1-พ.ย.-68	30-ม.ย.-69
5	หน่วยสูบน้ำที่ 3	เกาะตะเภา	บ้านตาก	ตาก	แม่น้ำปิง (เขื่อนภูมิพล)	ปิง		-	-	12.87	12.87	8,000	500	-	8,500	1-พ.ย.-68	30-ม.ย.-69
6	หน่วยสูบน้ำที่ 4	หนองบัวเหนือ	เมือง	ตาก	แม่น้ำปิง (เขื่อนภูมิพล)	ปิง		10.30	-	-	10.30	5,429	-	-	5,429	1-พ.ย.-68	30-ม.ย.-69
7	หน่วยสูบน้ำที่ 5	ไม้จาม	เมือง	ตาก	แม่น้ำปิง (เขื่อนภูมิพล)	ปิง	11,200.00	3.39	-	-	3.39	1,785	-	-	1,785	1-พ.ย.-68	30-ม.ย.-69
8	หน่วยสูบน้ำที่ 6	วังหิน	เมือง	ตาก	แม่น้ำปิง (เขื่อนภูมิพล)	ปิง		0.62	-	-	0.62	-	-	342	342	1-พ.ย.-68	30-ม.ย.-69
9	หน่วยสูบน้ำที่ 7	เชียงทอง	วังเจ้า	ตาก	แม่น้ำปิง (เขื่อนภูมิพล)	ปิง		4.81	-	-	4.81	2,522	-	15	2,537	1-พ.ย.-68	30-ม.ย.-69
10	หน่วยสูบน้ำที่ 8	หนองบัวใต้	เมือง	ตาก	แม่น้ำปิง (เขื่อนภูมิพล)	ปิง		2.89	-	-	2.89	1,526	-	-	1,526	1-พ.ย.-68	30-ม.ย.-69
11	หน่วยสูบน้ำที่ 9	จัดสรร	สามเงา	ตาก	แม่น้ำปิง (เขื่อนภูมิพล)	ปิง		-	-	6.55	6.55	2,000	2,500	450	4,950	1-พ.ย.-68	30-ม.ย.-69
12	หน่วยสูบน้ำที่ 10	จัดสรร	สามเงา	ตาก	แม่น้ำปิง (เขื่อนภูมิพล)	ปิง		-	-	0.58	0.58	-	180	220	400	1-พ.ย.-68	30-ม.ย.-69
รวม							11,200.00	33.13	0.00	26.32	59.45	27,807	8,272	1,027	37,106		

๘. สถานการณ์ความเสี่ยงและพื้นที่เฝ้าระวังด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๘/๖๙

๘.๑ การวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงที่อาจเกิดผลกระทบจากภัยแล้ง จังหวัดตาก

๑) พื้นที่เฝ้าระวังน้ำอุปโภค บริโภค ๔ อำเภอ ๑๖ ตำบล

ตารางที่ ๑๔ พื้นที่เฝ้าระวังน้ำอุปโภค บริโภค

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
ตาก	เมืองตาก	โป่งแดง, ตลุกกลางทุ่ง, น้ำริม วังประจบ, ไม้จาม, แม่ท้อ ปามะม่วง, หนองบัวเหนือ หนองบัวใต้, วังหิน
	วังเจ้า	นาโบสถ์, ประดาง, เชียงทอง
	สามเงา	ย่านรี, วังจันทร์
	แม่ระมาด	พระธาตุ
รวม	๔ อำเภอ	๑๖ ตำบล

๒) พื้นที่เฝ้าระวังน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๑) พื้นที่เฝ้าระวังภาวะน้ำแล้ง ด้านพืช

๒.๑.๑) ไม้ผล จำนวน ๓ อำเภอ ๗ ตำบล คาดการณ์พื้นที่ปลูก

ทั้งหมด ๖๖,๐๒๘ ไร่ เฝ้าระวัง ๑,๔๑๙.๕๐ ไร่ ดังนี้

ตารางที่ ๑๕ พื้นที่เฝ้าระวังไม้ผลขาดแคลนน้ำ

อำเภอ	ตำบล	พื้นที่เฝ้าระวัง (ไร่)	ชนิดพืช
อำเภอวังเจ้า	เชียงทอง	๒๒๓	ลำไย
	นาโบสถ์	๑๔๐	
	ประดาง	๘๐	
อำเภอสางเา	ยกกระบัตร	๘๑๘.๕๐	ลำไย มะละกอ กล้วยไข่ ฝรั่ง

อำเภอเมืองตาก	แม่ท้อ	๕๕	ลำไย
	หนองบัวใต้	๒๘	
	วังหิน	๗๕	
รวม ๓ อำเภอ	๗ ตำบล	๑,๔๑๙.๕๐ ไร่	

๒.๑.๒) พืชไร่ จำนวน ๑ อำเภอ ๕ ตำบล คาดการณ์พื้นที่ปลูก
ทั้งหมด ๖๐,๔๘๖ ไร่ ไร่ละ ๒๐,๓๐๐ ไร่ ดังนี้
ตารางที่ ๑๖ พื้นที่ไร่ละไร่พืชไร่ขาดแคลนน้ำ

อำเภอ	ตำบล	พื้นที่ไร่ละไร่ (ไร่)	ชนิดพืช
อำเภอเมืองตาก	วังประจบ	๙,๕๐๐	มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
	โป่งแดง	๑๐,๐๐๐	มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
	น้ำร้อน	๓๐๐	มันสำปะหลัง
	หนองบัวใต้	๒๕๐	มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
	ตลุกกลางทุ่ง	๒๕๐	มันสำปะหลัง
รวม ๑ อำเภอ	๕ ตำบล	๒๐,๓๐๐ ไร่	

๒.๑.๒) ข้าว จำนวน ๑ อำเภอ ๕ ตำบล คาดการณ์พื้นที่ปลูก
ทั้งหมด ๑๑,๘๒๓ ไร่ ไร่ละ ๙,๙๙๐ ไร่ ดังนี้
ตารางที่ ๑๗ พื้นที่ไร่ละไร่ข้าวขาดแคลนน้ำ

อำเภอ	ตำบล	พื้นที่ไร่ละไร่ (ไร่)
อำเภอเมืองตาก	วังประจบ	๓,๓๐๐
	โป่งแดง	๖,๐๐๐
	น้ำร้อน	๒๕๐
	หนองบัวใต้	๕๐
	ตลุกกลางทุ่ง	๔๐๐
รวม ๑ อำเภอ	๕ ตำบล	๙,๙๙๐ ไร่

๒.๒) พื้นที่ไร่ละไร่ภาวะน้ำแล้ง ด้านประมง จำนวน ๓ อำเภอ ๔ ตำบล
จำนวน ๕๖๐ ไร่ พื้นที่เลี้ยง ๙,๖๖๖ ตารางเมตร ดังนี้
ตารางที่ ๑๘ พื้นที่ไร่ละไร่ภาวะน้ำแล้งด้านประมง

อำเภอ	ตำบล	จำนวน (กระชัง)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ตร.ม.)
วังเจ้า	เชียงทอง	๓๒๖	๒๙	๕,๘๖๘
บ้านตาก	เกาะตะเภา	๕๒	๗	๕๒๒
เมืองตาก	วังหิน	๑๘๒	๑๒	๓,๒๗๖
	หนองบัวใต้			
รวม ๓ อำเภอ	๔ ตำบล	๕๖๐	๔๘	๙,๖๖๖

๒.๓) พื้นที่เฝ้าระวังภาวะน้ำแล้ง ด้านปศุสัตว์ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตาก)
ไม่มีพื้นที่เสี่ยง แต่ยังคงเฝ้าระวังตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องทุกพื้นที่

๙. การใช้กลไกการบริหารจัดการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับภัยพิบัติด้านการเกษตรในภาพรวมของประเทศอย่างเป็นระบบ ดังนี้

๘.๑ ส่วนกลาง

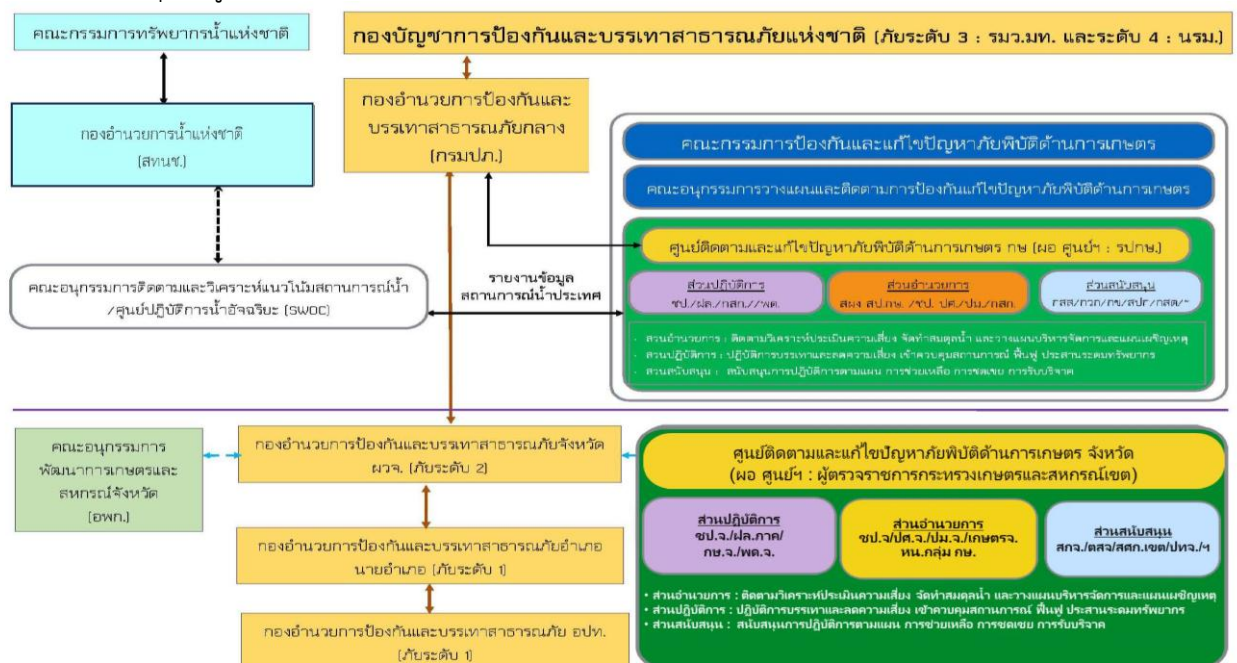
๘.๑.๑ คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นเลขานุการ

๘.๑.๒ คณะอนุกรรมการวางแผนและติดตามการป้องกันแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ เป็นเลขานุการ

๘.๑.๓ ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้อำนวยการศูนย์ ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ เป็นเลขานุการศูนย์

๘.๒ ส่วนภูมิภาค

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด โดยมีผู้ตรวจราชการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับผิดชอบเขตตรวจราชการ เป็นผู้อำนวยการศูนย์ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัด เป็นเลขานุการศูนย์

ภาพที่ ๒ การใช้กลไกการบริหารจัดการในการบริหารจัดการเกี่ยวกับภัยพิบัติด้านการเกษตร

บทที่ ๔

แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง จังหวัดตาก ปี ๒๕๖๔/๖๕

การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง จังหวัดตาก ปี ๒๕๖๔/๖๕ เป็นส่วนหนึ่งของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ช่วงฤดูแล้ง จังหวัดตาก ภายใต้กรอบการดำเนินงานของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยใช้กรอบการดำเนินงานตามหลักแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ ของคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และให้เป็นไปตามมาตรการรับมือภัยแล้งปี ๒๕๖๔/๖๕ ซึ่งเน้นการบริหารจัดการน้ำเชิงรุก เช่น สร้างแหล่งเก็บน้ำ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานชลประทาน (เขื่อน, คลอง) และบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่ไปกับมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ทั้งด้านสินเชื่อชะลอการขายข้าว ชดเชยดอกเบี้ยให้โรงสี การสนับสนุนเงินค่าปัจจัยการผลิต และส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพืชที่เหมาะสมพร้อมสร้างการรับรู้และแผนเผชิญเหตุ เพื่อรับมือทั้งก่อน ระหว่าง และหลังเกิดภัยแล้ง โดยมีรายละเอียดประกอบการจัดทำแผน ดังนี้

๔.๑ การกำหนดกรอบการจัดทำแผน

กำหนดจากแนวคิดของ ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM) ๓ ระยะ เพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยกำหนดกรอบการดำเนินการไว้ ๓ ระยะ ได้แก่

ระยะก่อนเกิดภัย

- การป้องกัน (Prevention) คือ การปฏิบัติที่ถูกออกแบบเพื่อต้านการปรากฏขึ้นของสาธารณภัยหรือผลกระทบจากสิ่งที่เป็นอันตรายต่อชุมชนหรือที่ตั้งสิ่งสำคัญ
- การลดผลกระทบ (Mitigation) คือ มาตรการที่ใช้โครงสร้างและไม่ใช่โครงสร้าง เพื่อจำกัดผลกระทบจากสิ่งที่เป็นอันตรายทางธรรมชาติ และทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม และอันตรายเกี่ยวกับเทคโนโลยี
- การเตรียมความพร้อม (Preparedness) คือ มาตรการที่ทำให้รัฐบาล องค์กรต่างๆ ชุมชนและปัจเจกชน สามารถรับมือกับสาธารณภัยอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

ระยะขณะเกิดภัย

- การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Response) ดังนี้
 - การเผชิญเหตุ คือ การดำเนินการที่มาตรฐานอย่างเป็นระบบด้วยความรวดเร็ว เมื่อเกิดสาธารณภัยเพื่อปกป้องชีวิตและทรัพย์สิน จัดการกับความสับสนวุ่นวาย และผลกระทบที่เกิดจากสาธารณภัย โดยปรับเปลี่ยนจากการเผชิญเหตุตามสถานการณ์ (Reactive) มาเป็นการควบคุมสถานการณ์ (Proactive)
 - การช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน คือ การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น เพื่อตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานแก่ผู้ประสบภัยในขณะที่ยังเกิดขึ้น

ระยะหลังเกิดภัย

- การฟื้นฟู (Recovery) ดังนี้
 - การฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) คือ การปฏิบัติที่ถูกนำมารับมือกับผลที่ตามมาภายหลังการเกิดสาธารณภัย การปรับปรุงบริการขั้นพื้นฐานและสาธารณูปโภคให้กลับสู่สภาพเดิม โดยเร็วที่สุด การสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ประสบภัยสามารถช่วยเหลือตัวเอง เพื่อซ่อมแซมความเสียหายทางกายภาพและ

สิ่งอำนวยความสะดวกของชุมชน การคืนสภาพทางเศรษฐกิจ และการจัดการส่งเสริมให้ผู้รอดชีวิตจากสาธารณภัยมีสภาพจิตใจและสังคมที่ดี รวมทั้งการพัฒนาในระยะยาว

- การสร้างใหม่ (Reconstruction) คือ การฟื้นคืนสภาพสาธารณประโยชน์ทั้งหมด และโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่อย่างเต็มรูปแบบ การแทนที่โครงสร้างที่เสียหายทางกายภาพ การฟื้นฟูเศรษฐกิจ และการฟื้นฟูสภาพความเป็นอยู่ทางสังคมและวัฒนธรรม ความเสี่ยงสาธารณภัยในอนาคต

๔.๒ แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง จังหวัดตาก ปี ๒๕๖๘/๖๙

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดตาก จึงได้รวบรวมข้อมูลแผนการปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดตาก รวบรวมเป็นแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง จังหวัดตาก ปี ๒๕๖๘/๖๙ เพื่อสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัดตาก ดังนี้

แบบฟอร์มแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง จังหวัดตาก ปี ๒๕๖๘/๖๙

โดย ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหามลพิษพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดตาก

กิจกรรม/ แผนงาน/ โครงการ	เป้าหมาย		งบประมาณ ปี ๒๕๖๙	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ปี ๒๕๖๘			ปี ๒๕๖๙								
	จำนวน	หน่วยนับ			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ก่อนเกิดภัย																
๑. การป้องกัน (Prevention)																
๑.๑ การดำเนินงานศูนย์ติดตามฯ การเฝ้าระวัง และติดตามสภาพอากาศ																
- ประชุมคณะกรรมการการศูนย์ติดตามฯ /เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน	๑	ครั้ง/เดือน	งบปกติ	ศูนย์ติดตามฯ(คณะกรรมการฯ)			✓	✓	✓	✓	✓	✓				
- จัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย	๑	ครั้ง	งบปกติ	ศูนย์ติดตามฯ(คณะกรรมการฯ)			✓									
- จัดทำแผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรฯ	๑	แผน	งบปกติ	ศูนย์ติดตามฯ(ฝ่ายเลขานุการฯ)			✓									
๑.๒ สถานการณ์น้ำ																
- ติดตามสถานการณ์และปริมาณน้ำต้นทุนเป็นประจำทุกวัน	๑	ครั้ง/วัน	-	โครงการชลประทานตาก			✓	✓	✓	✓	✓	✓				
๑.๓ การปฏิบัติการฝนหลวง																
- ตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์	๑	หน่วย	งบปกติ	กรมฝนหลวงฯ						✓	✓	✓				
- จัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรและเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน	๕	จังหวัด	งบปกติ	กรมฝนหลวงฯ						✓	✓	✓				
๑.๔ การประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนภัยเกษตรกร																
- การประชาสัมพันธ์ การเฝ้าระวัง การแจ้งเตือนสถานการณ์ภัยแล้ง ผ่านช่องทางต่างๆ	๓	ช่องทาง	งบปกติ	ศูนย์ติดตามฯ (ฝ่ายเลขานุการฯ)			✓	✓	✓	✓	✓	✓				
	๙	อำเภอ	งบปกติ	ศูนย์ติดตามฯ (คณะกรรมการฯ)			✓	✓	✓	✓	✓	✓				
- ติดตามสถานการณ์ข้าว ประสานงาน และประชาสัมพันธ์ข้อมูล ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์		พื้นที่เสี่ยงภัย	งบปกติ	สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก สำนักงานประมงจังหวัดตาก สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตาก			✓	✓	✓	✓	✓	✓				
- การประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำอื่นๆ ๑) การป้องกันกำจัดศัตรูพืช และโรคพืช เตือนภัยเกษตรกรรายสัปดาห์ ๒) การปลูกพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่ ๓) การบริหารจัดการน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งปี ๒๕๖๘/๖๙ ในเขต/นอกเขตชลประทาน ๔) การประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำการปลูกพืชฤดูแล้ง พืชใช้น้ำน้อย ๕) การแจ้งเตือนสถานการณ์ภัยแล้ง ให้กับสหกรณ์ในภาคการเกษตร/กลุ่มเกษตรกร																
	๙	อำเภอ	งบปกติ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตาก		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
	๑	ครั้ง/เดือน	งบปกติ	โครงการชลประทานตาก		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
	๒	ครั้ง/เดือน	งบปกติ	สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก/ สำนักงานเกษตรอำเภอ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
	๑	อำเภอ		ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ตาก												
	๕๕	แห่ง	งบปกติ	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตาก และ นิคมสหกรณ์แม่สลอด		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				

กิจกรรม/ แผนงาน/ โครงการ	เป้าหมาย		งบประมาณ ปี ๒๕๖๙	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ปี ๒๕๖๘			ปี ๒๕๖๙									
	จำนวน	หน่วยนับ			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๑.๕ การเตรียมความพร้อม และลดผลกระทบ																	
- การประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบสถานการณ์และแจ้งเตือนภัยแล้ง	๔	ครั้ง/เดือน	งบปกติ	สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก สำนักงานประมงจังหวัดตาก สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตาก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					
- การติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด ออกเยี่ยมเกษตรกร พร้อมประเมินสถานการณ์พื้นที่	๔	ครั้ง/เดือน	งบปกติ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓						
- แจ้งเกษตรกรให้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน	๔	ครั้ง/เดือน	งบปกติ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓						
- ให้ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับการดูแลพืช สัตว์ ประมง ตลอดจนฤดูกาล	๔	ครั้ง/เดือน	งบปกติ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓						
- ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานสนับสนุน เช่น การขอรับบริการฝนหลวง	๑	ครั้ง/เดือน	งบปกติ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓						
- เชิญชวนเกษตรกรเข้าร่วมโครงการปลูกพืชใช้น้ำน้อย	๔	ครั้ง/เดือน	งบปกติ	สนง.กษจ.ตาก/ สนง.กษอ.	✓	✓											
- จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ (SWOC โครงการชลประทานตาก)	๑	แห่ง	งบปกติ	โครงการชลประทานตาก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓						
- ทดสอบและเตรียมความพร้อมเครื่องสูบน้ำ	๑๖	เครื่อง	งบปกติ	โครงการชลประทานตาก		✓	✓										
- การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๒๐	แห่ง	งบปกติ	สถานีพัฒนาที่ดินตาก			✓	✓	✓	✓	✓	✓					
- ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยในฤดูแล้ง	๑	อำเภอ	งบปกติ	ทุกหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด ตาก				✓	✓	✓	✓	✓					
- ส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย	๑	อำเภอ	งบปกติ						✓	✓	✓	✓	✓				
- ติดตามสถานการณ์และโรคระบาดที่มาในช่วงฤดูแล้ง	๑	ครั้ง/เดือน	งบปกติ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					
- การถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกิจกรรมการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	๒	ครั้ง	งบปกติ					✓			✓						
- การถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านการจัดวันสาธิตในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๔	ครั้ง	งบปกติ								✓	✓	✓				
- สร้างการรับรู้และแนะนำเกษตรกร สারণน้ำสะอาดและเสบียงอาหารสัตว์ เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติด้านปศุสัตว์	๖	ครั้ง/อำเภอ	งบปกติ	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					
- ประชุมกลุ่มชาวสวนยางเพื่อให้คำแนะนำทางวิชาการ - ให้คำแนะนำวิธีป้องกันแก่เกษตรกรชาวสวนยาง	๕	กลุ่ม	งบปกติของ หน่วยงาน	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัด กำแพงเพชร		✓	✓	✓	✓								
- ติดตามสถานการณ์ข้าว ประสานงาน และประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับปัญหา ภัยแล้ง พร้อมแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับทราบข้อมูลผ่านทางผู้นำท้องถิ่น ,แกนนำเกษตรกร และอาสาปฏิรูปที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน	ตามพื้นที่ที่ประสบภัยใน เขตปฏิรูปที่ดิน		งบปกติ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตาก				✓	✓	✓	✓	✓					

กิจกรรม/ แผนงาน/ โครงการ	เป้าหมาย		งบประมาณ ปี ๒๕๖๙	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ปี ๒๕๖๘			ปี ๒๕๖๙								
	จำนวน	หน่วยนับ			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
- การสำรองเสบียงอาหารสัตว์	๕๐	ตัน	งบปกติ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตาก			✓	✓	✓	✓	✓	✓				
- การจัดเตรียมยาและเวชภัณฑ์	๙๐	ชุด	งบปกติ				✓	✓	✓	✓	✓	✓				
- ฝึกระวังการเกิดโรคในสัตว์	๙	อำเภอ	งบปกติ				✓	✓	✓	✓	✓	✓				
- จัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน (ด้านพืช, ประมง, ปศุสัตว์)	๑	ครั้ง/เดือน	งบปกติ	สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก สำนักงานประมงจังหวัดตาก สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตาก			✓	✓	✓	✓	✓	✓				
- ฝึกระวังและติดตามสถานการณ์โรคระบาดที่มาในช่วงฤดูแล้ง (ด้านพืช, ประมง, ปศุสัตว์)	๑	ครั้ง/เดือน	งบปกติ				✓	✓	✓	✓	✓	✓				

กิจกรรม/ แผนงาน/ โครงการ	เป้าหมาย		งบประมาณ ปี ๒๕๖๙	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ปี ๒๕๖๘			ปี ๒๕๖๙								
	จำนวน	หน่วยนับ			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑.๕ การติดตาม																
- ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและเร่งรัดการสำรวจความเสียหาย (ด้านพืช, ด้านประมง, ด้านปศุสัตว์)	ภายใน ๓๐ วันที่เกิดภัย		งบปกติ	สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก สำนักงานประมงจังหวัดตาก สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตาก					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ร่วมลงพื้นที่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่ให้กับเกษตรกร	๙	อำเภอ	-	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตาก					✓	✓	✓	✓	✓			
- ตรวจสอบให้คำแนะนำให้การดูแลสวนยาง	๕	กลุ่ม	งบปกติของหน่วยงาน	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดกำแพงเพชร					✓	✓	✓					
- ออกตรวจเยี่ยมเกษตรกรและร่วมสำรวจพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายพร้อมทั้งให้คำแนะนำแก่เกษตรกร	ตามพื้นที่ที่ประสบภัยในเขตปฏิรูปที่ดิน		งบปกติ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตาก				✓	✓	✓	✓	✓				
๒. การช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน																
- ลงพื้นที่สำรวจความเสียหายเบื้องต้น และให้คำแนะนำแก่เกษตรกร	ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น		งบปกติ	ทุกหน่วยงานที่มีการส่งเสริมด้านการเกษตร (พืช, ประมง,ปศุสัตว์)				✓	✓	✓	✓	✓	✓			
- ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ (ตามอำนาจหน้าที่ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐)	ในพื้นที่เกิดภัย		งบ อปท.	สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก สำนักงานประมงจังหวัดตาก สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตาก				✓	✓	✓	✓	✓	✓			
- ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่เกษตรกรที่ประสบภัย	ตามสถานการณ์การเกิดภัย		งบปกติ	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ				✓	✓	✓	✓	✓	✓			
- ประสานหน่วยงานส่วนกลาง เช่น ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สุโขทัยเพื่อให้การสนับสนุนเสบียงอาหารสัตว์	ตามสถานการณ์การเกิดภัย		งบปกติ	กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์				✓	✓	✓	✓	✓	✓			
- กรณีสัตว์ป่วย ให้ทำการรักษาและให้คำแนะนำเกษตรกรในการดูแลสุขภาพสัตว์	ในพื้นที่เกิดภัย		งบปกติ	กลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์และสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ				✓	✓	✓	✓	✓	✓			
- สนับสนุนเวชภัณฑ์ เพื่อใช้ในการป้องกันและรักษาโรคสัตว์	ในพื้นที่เกิดภัย		งบปกติ						✓	✓	✓	✓	✓	✓		
- จัดหน่วยบริการหน่วยสัตวแพทย์เพื่อให้บริการเคลื่อนที่ช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ เกิดภัย	ในพื้นที่เกิดภัย		งบปกติ	กลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์				✓	✓	✓	✓	✓	✓			
- จ่ายเงินสวัสดิการเกษตรกรเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน	๕	กลุ่ม	งบปกติของหน่วยงาน	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดกำแพงเพชร						✓	✓	✓				
- ติดตั้งเครื่องสูบน้ำในพื้นที่เป้าหมายเพื่อช่วยเหลือการเกษตรและอุปโภคบริโภค	๑๖	เครื่อง	-	โครงการชลประทานตาก					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- สำรองพันธุ์หม่อนและไขไหมเตรียมสนับสนุนแก่เกษตรกรผู้ประสบภัย	๔	จังหวัด		ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ตาก						✓	✓	✓	✓			

แบบฟอร์มแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง จังหวัดตาก ปี ๒๕๖๘/๖๙

โดย ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหามลพิษภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดตาก

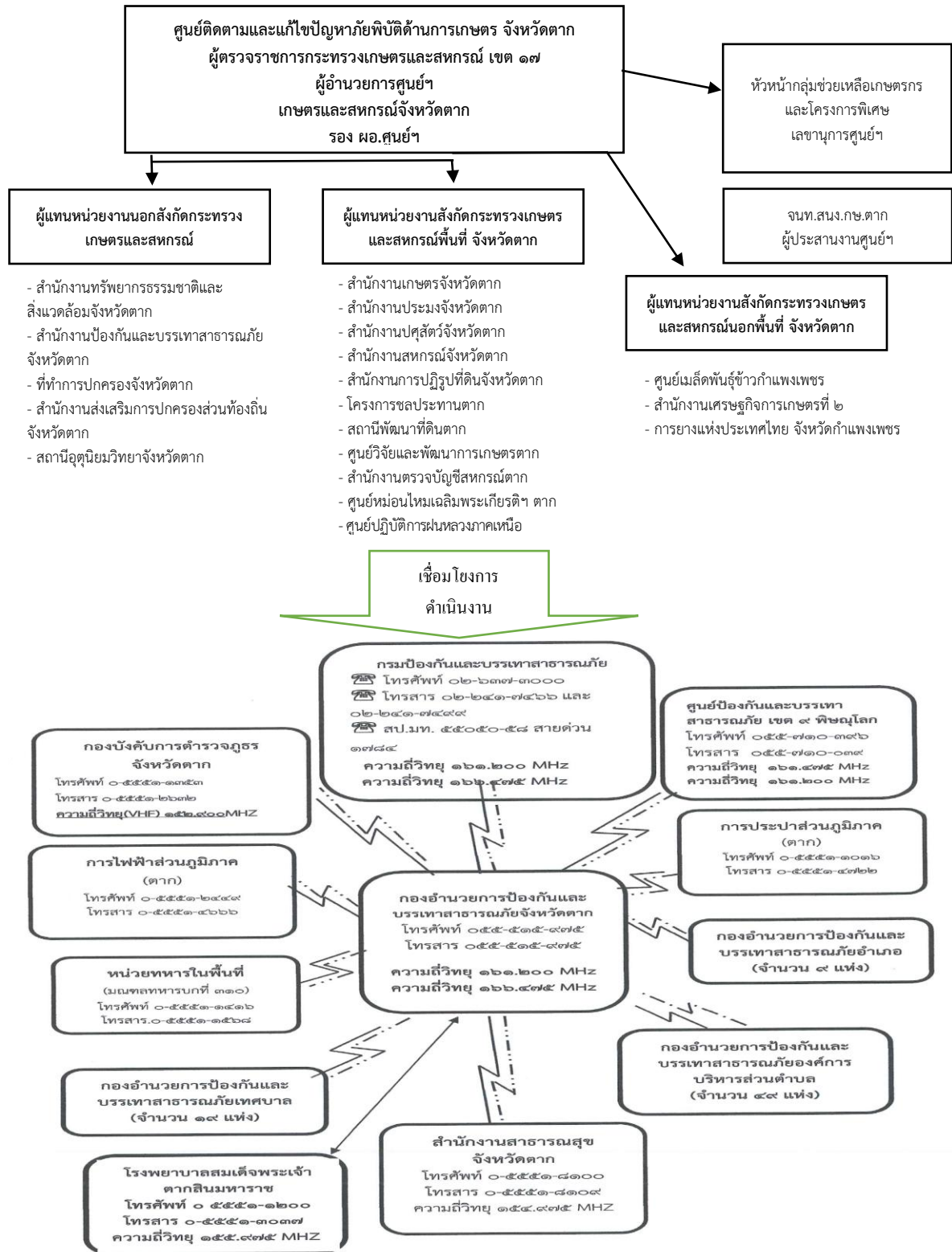
กิจกรรม/ แผนงาน/ โครงการ	เป้าหมาย		งบประมาณ ปี ๒๕๖๙	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙									
	จำนวน	หน่วยนับ			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
หลังเกิดภัย																
การฟื้นฟู (Recovery) และการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัย																
๑. การฟื้นคืนสภาพ (Rehabilitation)																
๑. การดำเนินงานของศูนย์ติดตามฯ																
- ประชุมคณะกรรมการศูนย์ติดตามฯ /เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน	๑	ครั้ง/เดือน	งบปกติ	ศูนย์ติดตามฯ(คณะกรรมการฯ)					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- รายงานสรุปความเสียหายและผลการให้ความช่วยเหลือ (ด้านพืช, ประมง, ด้านปศุสัตว์)	๑	ครั้ง/เดือน	งบปกติ	สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก สำนักงานประมงจังหวัดตาก สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตาก					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- การประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านการช่วยเหลือเกษตรกร	๓	ช่องทาง	งบปกติ	ศูนย์ติดตามฯ(เลขานุการฯ)					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
๒. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัย และการฟื้นฟู																
- สำรวจและประเมินความเสียหายเสนอขอรับการช่วยเหลือด้วยเงินทดรองราชการ /เงินงบกลาง โดยผ่าน ก.ช.อ.อ./ก.ช.บ.จ. (ด้านพืช, ด้านประมง, ด้านปศุสัตว์)	ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ เกิดภัย		งบอุดหนุน ราชการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก สำนักงานประมงจังหวัดตาก สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตาก					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- สำรวจและประเมินความเสียหายแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ ต่อไป	พื้นที่ประสบภัยอำเภอ		-	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ตาก					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- ให้คำแนะนำการฟื้นฟูอาชีพและพื้นที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมที่ประสบภัย	เกษตรกรผู้ประสบภัย		-						✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- ร่วมลงพื้นที่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่ให้กับเกษตรกร	พื้นที่ประสบภัยอำเภอ วังเจ้า		-	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ตาก					✓	✓	✓	✓				
- สนับสนุนพันธุ์พืชอาหารสัตว์ สำหรับฟื้นฟูแปลงพืชอาหารสัตว์	พื้นที่ประสบภัย		งบปกติ	กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการ ปศุสัตว์					✓	✓	✓	✓	✓			
- ออกสำรวจภาวะโรคระบาดสัตว์ในพื้นที่ บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคสัตว์ให้กับเกษตรกร แนะนำให้เกษตรกรทำวัคซีนให้กับสัตว์ที่เลี้ยง และตรวจเยี่ยมฟาร์มเกษตรกรเพื่อให้คำแนะนำ ในการเลี้ยงสัตว์ การดูแลสุขภาพสัตว์ และการควบคุมป้องกันโรค	พื้นที่ประสบภัย		งบปกติ	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ					✓	✓	✓	✓	✓			
- รายงานสรุปความเสียหายและผลการให้ความช่วยเหลือ	ตามสถานการณ์การเกิดภัย		งบปกติ	สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก สำนักงานประมงจังหวัดตาก สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตาก					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- การฟื้นฟูอาชีพและพื้นที่การเกษตรด้านปศุสัตว์ที่ประสบภัย	เกษตรกรที่ ประสบภัย	ราย	งบปกติ	กลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์และสำนักงาน ปศุสัตว์อำเภอ								✓	✓	✓	✓	✓
- ให้คำแนะนำการฟื้นฟูชาวสวนยางหลังประสบภัย	๕	กลุ่ม	งบปกติของ หน่วยงาน	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัด กำแพงเพชร								✓	✓	✓	✓	✓

กิจกรรม/ แผนงาน/ โครงการ	เป้าหมาย		งบประมาณ ปี ๒๕๖๙	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ปี ๒๕๖๘				ปี ๒๕๖๙								
	จำนวน	หน่วยนับ			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
- ให้คำแนะนำการฟื้นฟูอาชีพและพื้นที่ประสบภัย	เกษตรกรที่ ประสบภัย	ราย		สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตาก									✓	✓	✓	✓	✓
- สนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ เพื่อการฟื้นฟูอาชีพสมาชิกสถาบันเกษตรกร	เกษตรกรที่ ประสบภัย	ราย		สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตาก									✓	✓	✓	✓	✓
- ประชาสัมพันธ์ข่าวสารการช่วยเหลือเกษตรกร				สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตาก และ นิคมสหกรณ์แม่สลอด							✓	✓	✓	✓			
- สำรวจและประเมินความเสียหายเพื่อแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ ต่อไป	ตามพื้นที่ที่ประสบภัยใน เขตปฏิรูปที่ดิน		งบปกติ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตาก							✓	✓	✓				
- ผ่อนผันหรือขยายเวลาการชำระหนี้ (สำหรับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินฯ ที่ค้างชำระด้าน สินเชื่อกองทุนฯ กับ ส.ป.ก.)	ตามพื้นที่ที่ประสบภัยใน เขตปฏิรูปที่ดิน		งบปกติ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตาก							✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
๒. การสร้างใหม่ (Reconstruction)																	
- ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์ทดแทนการเกษตรที่ได้รับความเสียหาย และส่งเสริมให้ทำ การเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อลดการสูญเสียความขึ้นบนดินในช่วงฤดูแล้ง	ในพื้นที่เกิดภัย	ครั้ง	งบปกติ	กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ และ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ						✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- แจกข้อมูลเกษตรกรชาวสวนยางยื่นขอรับการปลูกแทนกับ กยท . กรณีสวนยางเข้า หลักเกณฑ์การปลูกแทน	๕	กลุ่ม	งบปกติของ หน่วยงาน	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัด กำแพงเพชร									✓	✓	✓	✓	✓
- ให้คำแนะนำทางวิชาการแก่เกษตรกร	ตาม สถานการณ์ การเกิดภัย	ครั้ง	งบปกติ	หน่วยงานคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง											✓	✓	✓
- ช่วยเหลือเกษตรกรตามระเบียบกระทรวงการคลัง	ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ เกิดภัย			สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก สำนักงานประมงจังหวัดตาก สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตาก													
๓. อื่น ๆ																	
- ประชาสัมพันธ์ข่าวสารการช่วยเหลือเกษตรกร	๑	ครั้ง/ภัย	งบปกติ	คณะกรรมการศูนย์ติดตามฯ						✓	✓	✓	✓	✓			
- ติดตาม และเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ (ก.ช.ภ.อ./ก.ช.ภ.จ.)	ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ เกิดภัย		งบปกติ	สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก สำนักงานประมงจังหวัดตาก สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตาก สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ตาก						✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- สนับสนุนและร่วมปฏิบัติงานกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการให้ ความรู้ทางวิชาการ การจัดการและฟื้นฟู การปลูกพืชอายุสั้น ฯลฯ	ตามพื้นที่ที่ประสบภัยใน ๙ อำเภอ		-	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตาก						✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- ดูแลและบำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำเพื่อใช้ในการกักเก็บน้ำ	๑๖	เครื่อง	-	โครงการชลประทานตาก									✓	✓	✓	✓	✓
- การรายงานสถานการณ์ การดำเนินงาน การให้ความช่วยเหลือ ตามกลไกการดำเนินงาน ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดตาก	ตาม สถานการณ์	ครั้ง		หน่วยงานคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง						✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ภาคผนวก ก.

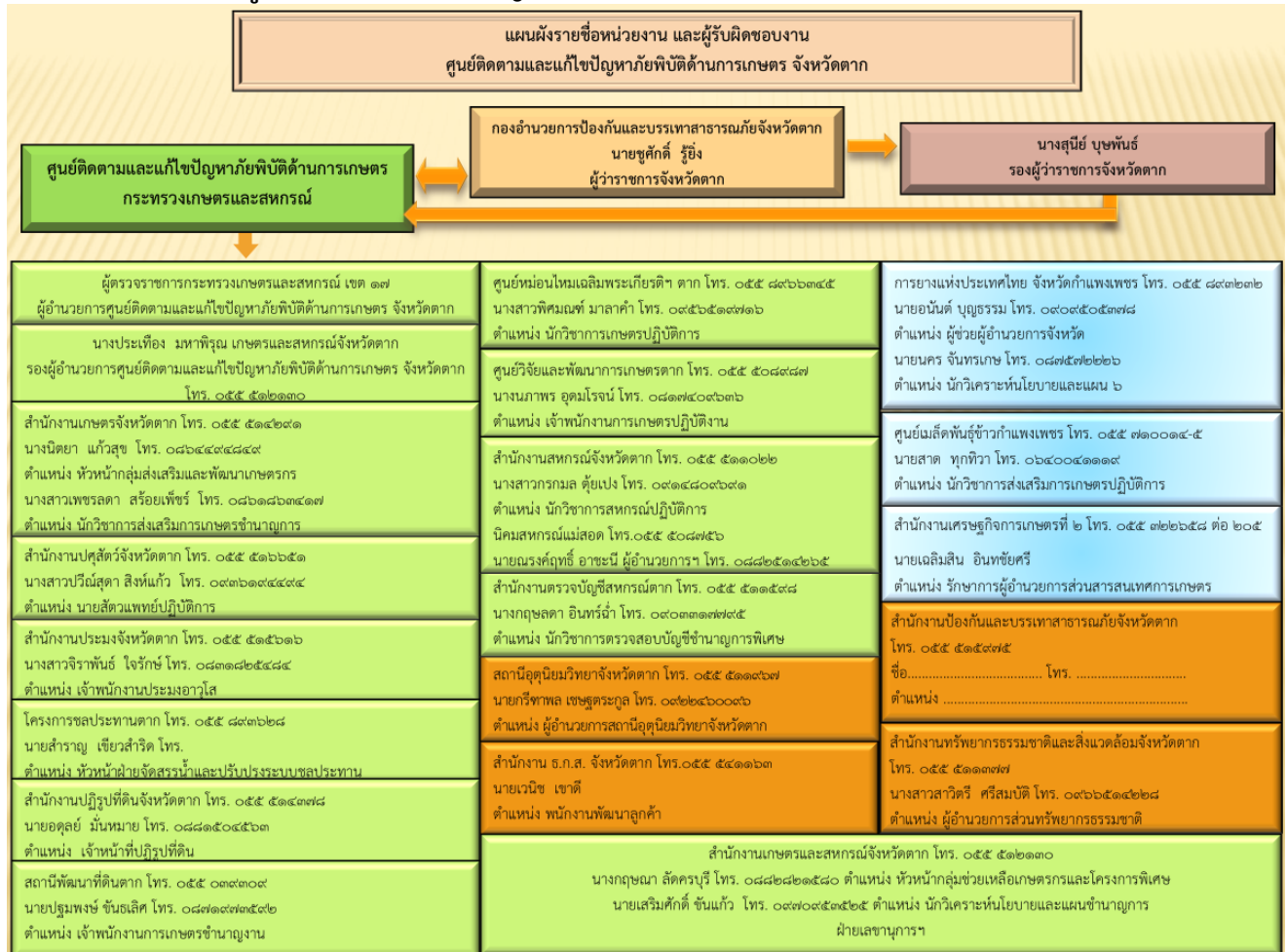
การติดต่อสื่อสาร

แผนผังการดำเนินงานศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดตาก
เชื่อมโยงการดำเนินงาน กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดตาก

ภาคผนวก ข.

ผังรายชื่อหน่วยงานและผู้รับผิดชอบ
ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดตาก

ภาคผนวก ค.

การติดตามและรายงาน

ข้อมูล	หน่วยงาน	ระยะเวลา
1. สถานการณ์น้ำ 1.1 ในเขตชลประทาน 1.2 นอกเขตชลประทาน	กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร	ทุกวัน ภายในเวลา 11.00 น. ทุกวันศุกร์ ภายในเวลา 11.00 น.
2. สถานการณ์การเพาะปลูกพืช ฤดูแล้ง	กรมส่งเสริมการเกษตร กรมชลประทาน	ทุกวันพุธ
3. การปฏิบัติการฝนหลวง	กรมฝนหลวงและการบินเกษตร	ทุกวัน ภายในเวลา 11.00 น.
4. การแจ้งเตือน	ทุกส่วนราชการ	เมื่อมีการแจ้งเตือน
5. ผลกระทบด้านการเกษตร 5.1 ด้านพืช 5.2 ด้านประมง 5.3 ด้านปศุสัตว์	กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์	ภายใน 24 ชั่วโมง เมื่อเกิดภัย และ ปรับปรุงข้อมูลทุกวันศุกร์ ภายในเวลา 15.00 น.
6. ข้อพิพาท	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัด	ภายใน 24 ชั่วโมง เมื่อเกิดภัย
7. ผลการดำเนินงานตาม แผนงาน/ โครงการ	ทุกส่วนราชการ	ภายในวันที่ 5 ของเดือน
8. คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง	กรมส่งเสริมการเกษตร	ภายในวันที่ 10 ของเดือน

ภาคผนวก ง.

คำสั่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๕๖๕/๒๕๖๗

เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด

ตามที่ได้มีคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด ไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้ขับเคลื่อนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงการเฝ้าระวัง ติดตาม รายงานสถานการณ์ แจ้งเตือน และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงยกเลิคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และจัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด ขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขตตรวจราชการที่รับผิดชอบ	ผู้อำนวยการศูนย์
๒. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	รองผู้อำนวยการศูนย์
๓. เกษตรจังหวัด	กรรมการ
๔. ประมงจังหวัด	กรรมการ
๕. ปศุสัตว์จังหวัด	กรรมการ
๖. สหกรณ์จังหวัด	กรรมการ
๗. ปฎิรูปที่ดินจังหวัด	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการโครงการชลประทาน	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว และ/หรือ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าว	กรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต และ/หรือ
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยสาขาหรือจังหวัด	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	กรรมการ
๑๗. หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัด	กรรมการ

๑๙. ผู้อำนวยการ...

๑๙. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตรจังหวัด กรรมการ
๒๐. หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ กรรมการ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และเลขานุการศูนย์

หน้าที่และอำนาจ

๑. จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรระดับจังหวัด และพิจารณา
ทบทวนแผนให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา
 ๒. ติดตามสถานการณ์เพื่อประเมินผลกระทบด้านการเกษตร รวมทั้งแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบ
ได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์
 ๓. รายงานการดำเนินงานของศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรระดับจังหวัด
สถานการณ์ ข้อมูลความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการช่วยเหลือ
เกษตรกรให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ
 ๔. ติดตาม แก้ไขปัญหา และเร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรของ
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด ให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง และ
เหมาะสมต่อสถานการณ์
 ๕. ประสานกับหน่วยงานอื่นหรือคณะกรรมการอื่น ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติ
 ๖. แต่งตั้งคณะทำงานหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร
 ๗. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายประยูร อินสกุล)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โดย
ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหากฎหมายพิบัติด้านการเกษตร
จังหวัดตาก
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดตาก